

I 154639

Institutul de Arte Grafice
„PRESA“
București
Calea Rahovei No. 11
Telefon: 5-59-76

LEI 25

L. RADACEA

495

32(R)-011(04)V. Gradul

VICTOR ȘOLMU

BIBLIOTECA
 Institutului de Istorie a Partidului
 de pe lângă A.P.R.R.
 Nr. ~~11~~ 1581

SPIRITUL LEGIONAR
 ȘI
LEGIUNEA

bol 274808

FOND
 L. RADACEANU

~~1017/86~~

1 9 3 8

Institutul de Arte Grafice «Presă», Calea Rahovei No. 11
 BUCUREȘTI

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI
COTA 154639

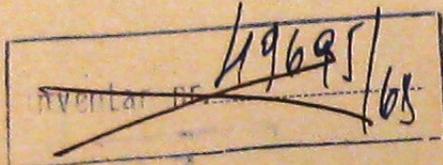
297/04

1821.5

B.C.U. Bucuresti

C20041445

J. 12/31

1965
Nr. 1
14915

PREFAȚA

Lucrarea de față își propune:

1. Să încadreze, teoretic, mișcarea legionară (care s'a încadrat în fapt, dela început) în marile curent contemporan de renaștere spirituală și
2. Să cerceteze notele specifice ale spiritului legionar.

Prima parte caută să arate obiectivele de luptă ale organizației politice care este Legiunea și, în acelaș timp, să demonstreze că aceste obiective constituiesc un program cu mult mai vast și mai profund decât acela al tuturor partidelor. A doua parte urea să facă prezentarea omului nou și a posibilităților lui de viață.

Se poate ca noțiunile utilizate în primele pagini să fie mai greu accesibile unui public mai larg, ele cerând cunoștințe speciale. Pe cât a fost posibil, am încercat să clarificăm conceptele folosite. Rugăm totuși pe lectorul neavizat să se refere la a doua parte a acestui studiu, parte asupra căreia a căzut și accentul intențiilor autorului.

Autorul acestor pagini nu s'a învrednicit încă să facă parte din Legiune. El este dintre acei care au crescut sub semnul nonvalorilor și îndoelii. De aceia are nevoie de un noviciat spiritual, ca de un katharsis. Totuși consideră ca cea mai frumoasă din viața sa, ziua când va putea primi botezul credinței necondiționate.

I.

NONVALORILE EVULUI MODERN

*„Ca și tine, simt și eu adesea
nostalgia evului mediu“.*
Don Miguel de Unamuno

De câteva secole, omul a separat teoria de practică, ideea de realitate, logicul de ontologic, aparența de adevăr, fizicul de metafizic, imanențul de transcendent, schimbând astfel înțelesul valorilor spirituale. De atunci, el adună cultura în cărți pentru că a alungat-o din suflete, o învață pentru că nu o mai poate trăi, o etalează exterior pentru că nu o mai cuprinde în sine. Devenind haină, cultura nu mai este mijloc de transfigurare profundă, ci mască acceptată de o lume artificializată. Valorile spiritului, depuse la muzeu, obiectivate, devenite impersonale, detașate de suflete, constituiesc o garderobă pestriță din care oricine poate împrumuta un costum fără obligația de a avea un fond corespunzător expresiei compuse. Au rămas numai formele goale.

Această idolatrie a straiului fără trup, această instrăinare a omului de propriul său destin, a fost produsul unei epoci care în istorie poartă numele paradoxal, de *Renaștere*.

Renașterea a fost începutul unei ere care a surpat lent dar progresiv, creștinismul cu tabla lui de valori sublime și eterne. Dacă prin *om* și *omenie* înțelegem acea înălțare spirituală săvârșită sub nimbul divinității, acea inobilare a vieții sufletești prin credință, acea trăire sub semnul pur al Absolutului, apoi dela Renaștere încoace omului i s'a substituit din nou animalul și cursul adevărat al istoriei a fost falsificat. Având centrul de atracție în exterior, această epocă a socotit lumea materială superioară celei imateriale și a crezut că individualizarea prin îmbrăcăminte este un mai pregnant semn de personalitate decât asceza umilă și rugăciunea discretă. Cazurile de conștiință au devenit supărătoare și inutile și omul acestei vremi a aruncat sutana devoțiunii revenind la plăcerea ușoară a simțurilor. Crescut deodată în proprii săi ochi, bipedul inteligent a confundat misticismul suprarățional cu obscurantismul și considerând religia nu numai vană, dar chiar periculoasă, a voit să „*emancipeze*” gândirea de sub tutela credinței. Filosofia nu mai putea fi *ancilla theologiae*. Odată cu uzurparea divinității, acest nou Lucifer și-a așezat trufașa lui ființă în centrul universului tocmai când Copernic crezuse că odată cu geocentrismul, răsturnase și antropocentrismul. Limitându-și cunoașterea la materie, a afirmat realitatea numai

a ceea ce putea percepe cu ajutorul senzațiilor, iar ceea ce era accesibil tactului său însemnat pentru el—ca și pentru orbi —suprema evidență. Decretându-și ca unic zeu Rațiunea, Dumnezeu, însuși trebuia să apară în fața acestei instanțe. El nu mai putea fi *trăit*, lumea cerea *înțelegerea* Lui și existența Lui trebuia dovedită cu argumente aristotelice. Negând transcendentul, rămânea un singur domeniu de investigație: Natura și un singur instrument: Rațiunea. Potrivit acestor idoli, așa de legați între ei, deacum nu mai există credință, ci „Religie naturală”, nu mai există dreptate, ci „drept natural”, etc.; Dumnezeu însuși devine o *natura naturans*.

Bazele epocii moderne, ale trăirii și gândirii moderne, erau trasate:

IN FILOZOFIE:

Materialism: Nu există decât materie și forță. Sufletul, ca realitate independentă, este o iluzie; de fapt el este un simplu atribut sau însușire a materiei; un epifenomen. Gândirea este un produs al creerului, după cum saliva este secreția unor glande.

Iluminism: pretenția omului de a reduce ontologicul (realitatea) la logic; credința în raționalitatea întregii naturi. *)

*) „Unter Aufklärung verstehen wir die „moderne“ Phase der europäischen Kultur, die der autoritativen Erlösungsordnung des Mittelalters die Souveränität der sich selbst überantworteten Vernunft gegenüberstellt. So ist das Wesen der Aufklärung zunächst negativ bestimmt durch die seit der Renaissance vollzogene, mit der Ausbildung

Cugetarea nebuloasă și mitologică trebuia alun-gată, ca un vis primitiv. Omul modern știe că totul este explicabil rațional; ceea ce nu se poate explica este superstiție. Misterul nu e decât o regiune neexplorată. Transcendentul o halucinație religioasă.

Raționalismul filozofiei iluministe era în ultima analiză, un empirism grosolan, o *Maulwurfsphilosophie* (o filosofie de cârțițe), cum spune Oth. Spann. Kant avea să o demonstreze mai târziu — aplanând astfel cearta dintre empiriști și raționaliști, dintre „barbari“ și „delicați“ — în sensul gândirii inaugurată de Renaștere: rațiunea trebuia să-și limiteze uzajul la bătaia simțurilor; supra-sensibilul fiindu-i interzis. Cu aceasta psihologia devenea un paralogism, iar Dumnezeu un simplu postulat moral. Filosofia kantiană avea să ducă la *pozitivism*, deci la negarea oricărei metafizici și a oricărei teologii veritabile și la *epistemologie* (rațiunea, în limitele căreia religia va fi negată, își va cenzura orice încercare de depășire a lumii vizibile, în transcendent ea fiind inoperantă). Filosofia se va reduce la *științifism* (va fi adică, o biată teorie critică a științei și se va consuma într'o stupidă și oarbă temperanță), și deci, la *relativism* (cunoaștem numai fenomenul

der Wissenschaften methodisch gestützte Abkehr von der Kirchlichen und theologischen Kultur des Mittelalters. Ihre Ursprung liegt in der Renaissance und im 17 Jahrhundert; ihre Kulmination fällt in das 18 Jahrhundert; ihre all-mähliche Umbildung und Auflösung in das 19 Jahrhundert“ (Dr. Benno von Wiese, *Handwörterbuch der Soziologie*, p. 14.).

numenul ne este inaccesibil. Gânditorii au luat ficțiunile științifice, bogate în eficacitate și rendement practic, drept realități, substituind pe „ca și cum“ (Als Ob) lui *este*.

IN TEOLOGIE, gândirea nouă, apărută odată cu Renașterea, va ajunge la *religia naturală* („Die Religion innerhalb der Grenzen der blossen Vernunft“ la Kant) ceea ce este sinonim cu *ateism*. Dumnezeu nu este altceva decât proiectarea în transcendent a unui concept de om ideal și perfect. Omul era slab și s'a dorit atotputernic, era efemer și s'a voit etern. Această imagină a năzuințelor lui nesatisfăcute a ridicat-o el la rangul de divinitate și s'a închinat ei, uitând că este propria sa creație (v. Feuerbach).

Odată cu Reforma lui Luther și Calvinismul, religia s'a laicizat. Desfăcându-se de biserică și de rugăciunea în comun, individualizând cultul omul a risipit măreția slujbei și înfrățirea întru rugă, falsificând credința.

Nemaiputând învinge condiția Luciferică în care căzuse, a ajuns la *panteism* (derivat al cosmogoniei Kabbalei) identificând pe Dumnezeu cu natura și deci la *imanentism* (alungarea transcendentului): Dumnezeu nu mai este înafară de lume, ci în lume. Astfel credea antropoidul rațional că va ajunge mai ușor la înțelegerea divinității, degradând-o.

IN ȘTIINȚELE POZITIVE: *Mecanicism* și *Determinism*: Modernul s'a dispensat de orice idee de sens și finalitate în explicarea Cosmosului. Universul este o totalitate de fenomene ma-

teriale, țesute într'un șir neîntrerupt de cauze și efecte formulabile matematic. Condițiile eficiente fiind date, efectul urmează în mod necesar. Nu se află libertate și spontaneitate nicăieri în natură: o cauză primă, un început absolut, nu se pot concepe. Trebuie gonită din lume orice intervenție supranaturală. Universul se conduce după legi proprii și după principii interioare transparente categoriei cantității. Este de neînțeles de ce mai este nevoie de intervenția lui Dumnezeu ca odată ce toate condițiile sunt date, pământul să rodească sămânța aruncată în el.

*IN ETICA: Naturalism, Utilitarism, Individualism *) egoism, Hedonism:* Ființa omenească trebuie să ducă o viață conform naturii: omul nu e o făptură cerească, ci un antropoid (*Darwinism*). Fundamental în noi este numai instinctul de conservare. Potrivit acestuia, fiecare nu poate urmări decât satisfacerea interesului său personal. Satisfacerea apetențelor produc plăcerea și plăcerea însăși este adevărata fericire. Nu există în natură altruism: e absurd și nefiresc să te sacri-

*) Tendința de emancipare a individului datează încă din evul antic. Sofiștii, aceștia „ilumiști ai antichității”, erau împotriva adevărului (Protagoras, Gorgias), împotriva moralei și dreptului (Hippias, Thrasymachus, Kallikles), împotriva ordinii sociale tradiționale pentru că urmăreau interesul propriu. Sofiștii nu aveau un domiciliu stabil: vagabondau, ei erau Ahasverii antichității. Neavând nici o matcă și nefiind atașați de nici o comunitate, puteau trăi oriunde și puteau accepta orice pentru că nu aveau sufletește la nimic. Puteau apăra orice cauză cu argumente pentru că, în fond, totul le era indiferent. Vindeau idei și erau negustori de virtuți care te ajută să parvi. Concepția lor: Utilitarism, Raționalism, Individualism

fici pentru altul. Atunci când totuși o faci, urmărești tot un interes propriu, dar în mod indirect. Viața morală este rezultatul fricei de pedeapsă.

Morala nu mai este știința aprecierii acțiunilor omeneste în raport cu valoarea binelui, ci doar știința moravurilor, (*La science des moeurs Lévy-Bruhl*), moravurile existente la un moment dat într'o societate oarecare.

IN FILOSOFIA ISTORIEI: Progresism: De la începutul lumii și până astăzi, se observă o evoluție ascendentă. Omenirea progresează tocmai pentru că rațiunea s'a eliberat treptat de nebulozitatea mitului și a religiei și a pășit energic, subjugând natura. Trebuie să credem într'o perfecționare nelimitată a lucrurilor. Omul va învinge toate relele acestei lumi și până la urmă va îngenunchia și moartea.

Optimism: Viața are un traseu linia și prezizibil: este realizarea celei mai bune lumi dintre toate lumile posibile, tocmai pentru că este perfectibilă și pasibilă de a fi schimbată de rațiune.

IN VIAȚA ȘI ȘTIINȚA ECONOMICĂ: Liberalism. Nașterea clasei burgheze și a capitalismului a mers concomitent cu progresul tehnicii și al mașinismului. Necesitățile comerciale au cerut regimul cel mai potrivit profesiei mercantile: acel al schimbului liber. Pentru aceasta au luptat primii mari comercianți, primii mari bancheri, în marea majoritate evrei *) înfiripați

*) S'a căutat să se ridice din spatele evreilor învinuirea că ei au trăit întotdeauna parazitar, din specularea asupra

Încă din Italia secolului XII-lea. Economia politică s'a constituit ca știință pledând pentru libertatea deplină a unei ființe abstracte: *homo oeconomicus*. Pentru respectul sfintei legi a cererii și ofertei granițele dintre popoare au căzut, ca să lase drum liber speculației mercantile și spoliatoare.

In *Vița și Știința POLITICĂ ȘI JURIDICĂ: Liberalism, Democratism, Parlamentarism, Constituționalism, Cosmopolitism, Internaționalism, Comunism*. Burghezia a luptat pentru formele juridice și politice care-i permiteau propria dezvoltare și prosperitate. Corolar al filosofiei luminiilor, a apărut în politică și economie principiul liberalist. Pentru tranzacțiile de tot felul ale activității negustorești și industriale burghezul avea nevoie de garanția drepturilor, a securității avutului agonisit și de o cât mai largă libertate. Ideile lui au fost organizate și răspândite de John Locke, Montesquieu, Rousseau, și Voltaire, au provocat împreună cu situația socială revoluția franceză dela 1789, *declarația drepturilor omului și cetățeanului* și a dus la eflorescența de con-

muncii altora și ocolind sistematic meseriile *productive* și epuizante. Sombart arată că Evreii au fost nevoiți să se ocupe cu operațiile de comerț, bancă, și credit pentru că nu erau primiți în corporațiile medievale. Istoria întreagă însă dovedește că nu împrejurările sociale au determinat pe evrei să îmbrățișeze de predilecție profesiunile imorale, ci spiritul lor mercantil și neeroic. Biblia însă povestește de rolul de intrus interesant și cocoțat sus pentru merite iluzorii al lui Iosif, cel vândut de frații săi (la ce alt neam ar fi fost posibilă vânzarea unui frate?) la curtea faraonului în Egipt.

stituții și parlamente în toate țările europene. Codul Napoleon avea să determine în amănunt modul de obținere, păstrare și transmitere a proprietății individuale, devenită, la adăpostul legilor, „*sacră și inviolabilă*“.

Curând însă avea să se descopere că de baia de sânge a revoluției beneficiaseră numai burghezii; că aveau drepturi și libertăți numai cei cu cens și că egalitatea era numai un principiu utopic și irealizabil; că privilegiile nu dispărușeră, ci trecuseră dela aristocrație la burghezie. Poporul rămas tot calic a început să murmure: și atunci plutocrația judaică a schimbat tactica. A apărut pe firmamentul politic o altă momeală — socialismul — care a făcut uitată lupta dintre rase, reducând-o la un simplu antagonism economic, de clase sociale. Categoria socialului a luat locul categoriei politice și naționale. Mișcarea mergea în continuarea aceleiași linii destructive. K. Marx avea să construiască ideologia comunistă și astfel luptei împotriva religiei i se adăoga: lupta împotriva statului, împotriva familiei și proprietății, împotriva ordinii și erarhiei.

Slujitorii idolului Mamona a avut grijă să aranjeze și o diversiune ideologică: Ei au pus bazele unei încălceli doctrinare în care cu greu credulul mai găsește calea cea dreaptă. Ei au lansat formula democrației contra liberalismului burghez, deși filiația liberalistă și iluministă a democrației și chiar a comunismului este evidentă. Democratismul ca și liberalismul nu au fost de-

cât forme născute din nevoia de adaptare la contingențele sociale ale aceluiaș capitalism spoliator. Comunismul a fost o momeală în plus.

* * *

Acesta este istoricul instaurării valorilor moderne. Prin descreștinarea Europei. S'a redus spiritul la materie, calitatea la cantitate, libertatea la mecanism, filosofia la știință, psihologia la biologie, religia la ateism, statul la individ, autoritatea la anarhie. Uzurpând credința și morala limitând domeniul cunoașterii la experimental și pipăibil, răpind ființei inteligente orice sens al vieții și universului, spiritul judaic a învins *).

Se va spune totuși că Renașterea a pus bazele civilizației materiale, că a însemnat progresul și victoria omului asupra naturii, că noul sistem de idei a dus liniștea sufletească a multor generații, că totul devenise clar și transparent, că succesul aplicațiilor practice ale științei pozitive întronase un optimism biruitor și senin;

*) Pentru că, chiar dacă nu a prezidat în mod voluntar și organizat în întregime la această evoluție dizolvantă a istoriei europene, el a fost acela care se poate recunoaște ușor în toate valorile noi și care a beneficiat cel mai mult de răspândirea lor. Nu poate nimeni nega că sistemul modern de valori coincide perfect cu spiritul judaic. Sunt cunoscute materialismul său congenital (preponderența economicului și practicului, aviditatea extraordinară de materie), iluminismul său structural (raționalism și spirit critic à outrance) morala lor utilitaristă și egoistă, particularistă (realizarea fericirii și prosperității proprii), narcisismul politic al evreilor (mesianismul lor materialist și epicureic), individualismul lor, etc. Evreii sunt poporul care și-a organizat rațional viața pe măsura orizontului animalic.

că niciodată inteligența omului nu a fost mai fecundă și mai inventivă. Se va aminti că după interdicția personalității din evul mediu, omul avea acum ocazia să-și dilate eul până la paroxism și să plutească în aspirații infinite. Se va da exemplu „spiritul faustic“ care animă sistemul lui Giordano Bruno, clădit pe perspectivă nelimitată, etc., etc.,

Desigur; dar toate acestea s'au realizat cu prețul pierderii luminii adevărate. Omul și-a făcut viața mai comodă, și-a rafinat simțurile, dar a pierdut sensul vieții. Importanța tehnicii și aplicațiilor științei nu pot fi tăgăduite, nici utilitatea rațiunii. Ele sunt o realitate istorică care și-au demonstrat cu prisosință folosul. Dar știința, aceasta „stenografie conceptuală“ nu poate avea o valoare metafizică. Ea duce în mod firesc, cantonându-se în natură și experimental, la o falsă concepție despre existență**). Știința pozitivă nu poate oferi omului mântuirea. În fața morții inevitabile, cel lipsit de credință în transcendent, va tremura și va plânge, pentru că pentru el nu vor exista decât plăcerile trăirii materiale.

Cultura Renașterii ne-a dat doar *docta ignorantia* a lui Cusanus, scepticismul amar al lui

**) „Un savant care nu are în acelaș timp o formație filosofică — spune J. L. Spalding — rămâne un Cyclop: matematician, istoric, filolog, geograf sau astronom. Ii lipsește un ochi“. Inșă nu orice filosofie poate fi acceptată: Pozitivismul de exemplu este negarea oricărei filosofii. O filosofie veritabilă trebuie să fie o propedentică a religiei și credinței.

Montaigne și geniul sec al lui Erasmus de Rotterdam. „Renașterea” a fost, în realitate, începutul agoniei vieții spirituale moderne.

REAȚIUNEA.

Dar timpul este creator. Epoca modernă care trăise o superbă înflorire și o încredere fără rezerve, avea să fie umilită. Noi forme trebuiau să răsară și să dovedească, din plin, carența criteriilor considerate până atunci infailibile.

În FILOSOFIE s'a observat repede că pozitivismul nu era decât o ignorare intenționată a problemei tragice a existenței, pentru păstrarea iluziei inconștiente sau suficente. Asemeni calului „cu ochelari” omul nu voise să cunoască decât faptul palpabil și măsurabil matematic. El nu mise apariția suprasensibilului superstiție și iluzie. Fuga omului de propriul său destin era consecința restrângerii orizontului de cunoaștere și al exaltării logicului. Principiul raționalității integrale a naturii, care cerea ca să nu fie admis ca dată reală decât ceea ce era inteligibil se dovedise absurd: în univers exista și un factor irațional, refractar formulei logice și antropomorfismului.

S'a remarcat, după secolii de rătăcire, că gândirea se degradase la un intelectualism și raționalism exagerat. Pretenția ca ideea abstractă să fie singurul mijloc de cunoaștere a realității s'a dovedit excesivă. Idolul noțional crease o haină rigidă și din cale afară de schematică, în care realitatea și mai ales viața, nu puteau să

incapă. Filosofil și-au dat seama de structura antinomică a rațiunii, de limitele fatale ale ei și atunci i-au alăturat și alte mijloace de percepere a existenței: sentimentul, simpatia intelectuală, instinctul și intuiția, cu care să exploreze inefabilul. Rațiunea pură s'a demascat ca fiind doar un instrument de adaptare a omului la mediu și la necesitățile practice, bună numai în materia inertă și neorganizată. Logica noastră logică sublimă pe care se bazase înfatuarea omenească atâtea veacuri, era numai o „logică a solidelor” cu uzajul limitat la domeniul unde nu există viață și nici spirit.

Toate aceste constatări nu duc însă la concluzia unei desprețuirii a logicului, ci numai la justa înțelegere a limitelor lui. Deci nu la o abolire a raționalului, ci la o depășire a lui.

Psihologia care devenise o anatomie și o fiziologie a organelor de simț și a glandelor, a sistemului nervos, psihologia „fără suflet” a fost detronată în numele unei psihologii care își are rădăcinile direct în metafizică.

În ȘTIINȚĂ, gânditorii au început a vedea că mecanicismul și determinismul avea unele lacune. Natura nu era un șir fix de cauze și efecte pasibile de a fi formulate matematic. Din cauza complexității în care erau întretesute fenomenele nu mai erau așa de precis calculabile și previzibile, cum se crezuse. Intra o porțiune de fortuit și de hazard, care numai putea fi socotit decât cu o foarte vagă probabilitate. Astfel misterul își făcea din nou loc în univers. Imperialismul matematic

avea să fie stăvilat prin demonstrarea că principiile matematice, ele însele, erau niște convenții (Poincaré, Vaihinger). Criticele aduse de un D. Hume cauzalității, de un Cournot, un Boutroux, Renouvier, și Bergson determinismului, avea să înlăture definitiv concepția mecanicistă a naturii reîntronând libertatea, spontaneitatea și finalitatea în univers.

Trebuia să asistăm la o renaștere a metafizicii, redevenită sursa nelipsită a oricărei științe, alături de o renaștere a religiei și credinței. Principiul raționalității existenței dăduse greș. După atâtea încercări zadarnice de a reduce ontologicul la o biată abstenență epistemologică, gânditorii, înșelați de mirajul biruitor al științei pozitive, au renunțat. S'a reeditat argumentul lui Hegel că o examinare a forțelor rațiunii nu se poate face decât de către rațiunea însăși, și că teoria cunoașterii (epistemologia) este de fapt, un mare cerc vicios producător de sterilitate. Explorarea transcendentului, a suprasensibilului nu mai putea fi interzisă. Pentru aceasta însă erau necesare mijloace mult mai delicate și o structură sufletească cu mult mai nuanțată.

In ETICĂ, s'au criticat concepțiile vulgare ale unui Hobbes (*homo homini lupus*), Helvetius, Volney sau Bentham care făceau din om o fiară sălbatecă. S'a remarcat că morala inspirată de materialism (naturalismul moral, anarhismul moral, amoralismul nitzscheian, individualismul, etc). spulberase toate idealurile omului. Spiritul mer-

cantil și utilitarist trivializase relațiile interindividuale și distrusese solidaritatea societății, izolând pe individ, acum retras prudent în căutarea propriilor lui interese. Odată cu introducerea monedei ca mijloc de schimb, se strecurase și credința că orice bun material sau spiritual, poate fi obiect de vânzare și cumpărare*). Morala individualistă rigoristă și categoric imperativă a lui Kant, se demascase ca o utopie făcută pe măsura unor ființe abstracte, inexistente. M. Scheler a observat, cu spiritul său întotdeauna pătrunzător și subtil că: „Un concept de autonomie, ca acel al lui Kant, ar exclude nu numai orice educație morală și orice cultivare, dar chiar orice formă superioară de influență morală“. (*Der Formalismus in der Ethik und die materielle Wertethik*, Halle, Niemeyer, 1921, p. 621). Omul — „scop în sine“ era deci o beoșiană eroare, o realitate monadologică fără ferestre, fără legături, o existență suficientă ei însăși, o monstruoasă.

Civilizația care dănuia din „secolul perucilor“ (al 18-lea) pronunța în veacul trecut, prin pana lui Renan: „Pour moi, j'aime mieux l'esthétique que la morale“. Forma, exteriorul luase locul fondului. Tăria de caracter onestitatea și ținuta morală fuseseră înlocuite cu venalitatea, minciuna, corupția.

Astfel, treptat, s'a revenit la credința că sa-

*) Marele Balzac redă perfect starea morală a societății din aceste vremi în romanul *Cousine Bette* în care personajul Crevel face declarație de dragoste iubitel sale în felul acesta: „Je ta'aime comme un million“.

crificiul dezinteresat, mila și fapta pentru dragostea de altul sunt realități. O experiență seculară demonstra superioritatea etice creștine, înflorită sub semnul spiritului divin.

IN FILOSOFIA ISTORIEI, trebuia să se renunțe la punctul de vedere iluminist; trebuia să se constate că mersul istoriei nu este acela pe care îl voește omul, ci acela dela care se depătează sau se apropie transcendentul prin grație divină. Evoluția omenirii nu este așa deliniară și ascendentă, cum o crede antropomorfistul ateu și raționalist; iar optimismul și suficiența iluminiștilor aveau să fie turburate de mersul neînțeles al destinului.

VIAȚA ȘI ȘTIINȚA ECONOMICĂ: aveau să înregistreze reacțiunea împotriva liberalismului economic, așa cum era conceput de școala clasică engleză. S'a observat că principiul „*laissez faire, laissez passer*” nu putea fi acceptat de un stat modest fără pagube; că de liberalismul acesta nu beneficiaseră decât cei tari și consolidați economicște că interesele economice naționale erau grav periclitate de inițiativa garantată legal, a particularului speculant și egoist. F. List și, mai târziu școala istorică (Roscher, Knies, Hildebrand și alții) au arătat că liberalismul absolut este o abstracțiune fără corespondent real și că națiunile trebuiesc apărate, cel puțin la începutul înjghebării lor industriale, printr'un regim vamal *protecționist*. Universalismului nobil, dar destructiv, i se opunea un

particularism, disprețuit de subtilii iluminiști, dar sănătos pentru că era pe linia politicii economice *naționale*.

IN VIAȚA ȘI ȘTIINȚA POLITICĂ ȘI JURIDICĂ: se plecaseră dela aceleași abstracțiuni. După teoria contractualistă — un alt derivat al iluminismului, care voia să reconstitue totul rațional — statul și națiunea se născuseră printr'un act, voluntar și conștient, al indivizilor. Această concepție individualistă și cosmopolită își imaginase un om „în sine” un om universal, obținut prin înlăturarea tuturor caracterelor specifice: religioase, metafizice, etnice, istorice, etc., un om tip, acelaș peste tot, trăind izolat și participând la viața socială prin consimțământ cugetat prin prisma intereselor proprii. Fiecare putea accepta o măsură de ordine publică sau se putea, foarte simplu, desolidariza, singulariza după voie. Acest atomism social, distrugător al coeziunii sociale, fundamenta democratismul și regimul constituțional și parlamentar: — o altă latură a liberalismului raționalist.

Erorile care decurgeau din aceste teorii erau multe și grave. Nu numai că nu aveau o bază istorică; dar „cetățeanul lumii”, pe voința căruia se sprijinea acum statul, legea și autoritatea, cetățeanul detașat de sufletul lui național printr'un sistem artificial de idei și ficțiuni juridico-politice, putea să refuze oricând solidarizarea sa la o acțiune necesară salvării națiunii sale. Sufragiul universal îi pusese la îndemână un „veto” electoral, pe care-l putea utiliza toc-

mai contra intereselor neamului său. Unitatea de voință a statului se pulveriza astfel într-o pluralitate de voințe divergente. Marile scopuri ale statului erau acum în funcție de adeziunea oricărui gură-cască anonim, dar important ca număr. Criteriul calitativ face loc celui cantitativ: avem domnia „Majestății Sale Numărului”. Păreră autorizată a omului conștient era pusă pe acelaș plan cu păreră cumpărată, prin speculare asupra interesului personal, sau inconștientă.

Liberalismul se dovedise astfel generator de libertinaj politic. Volul universal promovase demățul politic, demagogia, venalitatea. William E. Gladstone, marele liberalist englez, el însuși, a numit alegerile „beții organizate”. Liberalismul „desrobitor”, liberalismul generos era doar libertatea celui tare de a suga și exploata pe cel bicioș și neștut.

Potrivit universalismului cosmopolit, care considera omul pretutindeni la fel, iar statele omogene și egale, s'au confecționat constituții identice pentru țări cu structură diametral opusă. Avem guvernarea impersonală și indiferentă a lui „Status juridicus”, țesătură formalistă de legi obiective, ca o haină largă care să mascheze, ca o cortină, gesturile ascunse ale profitorilor de pe urma iluziilor. Statele negându-se pe ele însele se vor aduna la Geneva, acest „salon al Europei” unde finanța evreiască a organizat ceaieri dansante pentru narcotizarea națivilor și serșetorilor păcii.

Principiul separării puterilor în stat — axa

de echilibru a tuturor pactelor fundamentale și garanția contra abuzurilor împotriva libertăților și drepturilor cetățenești — era să se arate o utopie irealizabilă. De unde parlamentul — expresia voinții naționale — avea ca misiune să supravegheze și să controleze, limitând puterea executivă, el ajunge sclavul supus al executivii. Regimul constituțional dădea ocazia să se observe mai ușor contradicțiile dintre drept și fapt, încălcările continui ale „legii legilor”.

Guvernarea prin partide cu programe diferite (după cum spune D-I Iorga, „o simplă și agreabilă promenadă bugetară pentru parizian”) realizabile în timp scurt și prin luptă împotriva opoziției, datorare să hoicoteze orice lăună încercare a guvernului, avea să aducă în multe țări nenorocite un haos juridic, schimbarea rapidă a legilor, nesiguranță și nestabilitate. „Cul-tul incompetenței” avea să fie înfaptuit: echipa de ministriabili era pricepută în conducerea oricărui departament. Parlamentarismul avea, pe de altă parte, să prefacă necesitatea trecerii imediate la fapt într-o interminabilă discuție contradictorie, cu ocazia cărora onorabili preoponenți vor putea să-și apere păreră (în fond indiferentă) în lipsă de alte argumente mai convingătoare, cu pumnii. Națiunea va aștepta răbdătoare și sărăcită progresiv, ca să fie vândută pe interese meschine de „aleșii” ei. Iresponsabilității parlamentare i se va alătura, fără sprijinul constituției, ei în contra ei, Iresponsabilitatea ministerială. Partidele vor face tranzacții

și se vor tolera reciproc, pe rând, la fața ba-
nii publice.

Un stat de import, care va lucra contra po-
porului pe care pretinde că-l ridică, un stat
atru și înăbușat cunoscut de oamenii politici in-
teresați, acceptiv prestativ al constituției, provoacă
marșul și haosul în numele unei raționalizări
generale, desantentarea și pierderea neamurilor.
Salvarea este numai abolirea liberalismului.

Întinarea liberalismului nu înseamnă însă
scelerați, conștințieri, complicitate, ci organizare.
Și organizarea nu se poate face fără o subor-
danță a interesului privat celui public, fără o
renunțare a morfelor și a valorilor. Nu des-
nașul individualului suroran pe acțiunile sale, ci
facilitarea lui în „comunitatea de iubire și viață”
care este nașura (Nae Ionescu).

Papa de tabla de nonvalori, consolidată trep-
tat dela „Romagore” până astăzi se ridică siste-
mul valorilor tradiționale ale spiritului. Lumea
este îngrijită în două tabere. Una înțelegere și
acceptare credința, sensul metafizic al existenței,
înălțarea și moralitatea, ocultura și onorabilitate; cea-
laltă vopsea lumea deshidratată de revoluție și
mizerie, de tără abuzuri, lipsită de Dumnezeu, de
axă morală și de spirit.

Lupta dintre aceste două vizțiuni nu s'a po-
trecut însă numai în Apas. România modernă a
fost înăbușată cu otrava sistemului de idei călău-
vante de când au intrat în influența ideologiei
Occidentale. De atunci a început și aici lupta,
purată multă vreme înolțiv.

Parigoara care a putut realiza dașminul nar-
mat din afara, a fost învinsă odată cu importa-
rea legilor stăline, instituțiilor și mentalității stra-
line. Dar nu a fost suficientă lovitură care s'a
dat neamului acesta de occidentalizării noastre ze-
loși să încetănească alid spiritual înclerice; au
dechis și granțele larg, la invazia străinilor. A
fost o invazie conștințită de cel chemați să con-
ducă destinul poporului românesc. Actul lor era
d-ar o consecință firească a constituției pregătite
în Apas și a educației lor de cetățeni ai lumii.
Dintre toate însă invazia judecilor din Nord a fost
de o gravitate excepțională. Ea nu a fost o co-
tropire violentă, ci una subtilă și înșinuantă, ca
o apă care crește fără să lași de seamă. De
acum România nu mai avea de luptat cu un
dușman din afara, ci cu unul intern. Inșinarea
leontă și extraordinar de perfidă, ea nefind în-
ediat vizibilă. România avea să fie ucisă, fără să
știe bine de ce moare, înăbușată din lăuntru
vopsea metodic și indirect. România nu era ucisă
la drumul mare cu arma, ci marea de stranie
treptată, de mizerie și subalimentație, de bolile
sociale de tot felul, de lipsă de înțelegere. Sufe-
ranțata comercială a înclinatorilor lui Mamona
era evidentă, rezultând dintr-o practică mercantă
milenară. Superioritatea lor mai era banată și pe-
lupta dusă de ei sub protecția Cahalului. Spiritul
utilitarist și materialist, Moldovenal și țigăna în-
clerice cu contemplativitatea și idealismul lui ne-
mai înclăunțit. Egoismul feroc al Evreului, Mol-
dovenal și opunea un alturism cald și ospitalier.

generozitate și desinteres. Pozițiile erau revolta-
tător de inegale: Românul, naiv, nici nu își dă-
dea seama că sub masca zâmbetului pe care o
afișa Evreul, se ascunde rânjetul fiarei flămânde
de materie; Românul nici nu știa că este ata-
cat. Werner Sombart pune în antiteză „omul de
pădure”, tipul arian, agricultor stabil, conserva-
tor și sentimental, cu „omul de pustiu” tipul
nomadului, utilitarist, materialist, raționalist și pe
care-l încarnează cel mai bine Evreul. Românul
nu are spiritul de economie pentru că el, ca păș-
tor și agricultor, nu este obișnuit cu o muncă
uniformă, continuă, susținută. (Păstorul și agri-
cultorul muncește numai câteva luni pe an, cu
intermitență, după ritmul anotimpurilor și nu în
mod continuu, ca lucrătorul industrial, sau co-
mercial). Apoi, în timp ce cărțile sfinte ale Evre-
ului sunt coduri de norme practice și utile, or-
todoxismul nu se ocupă decât de mântuirea su-
fletului și de viața pur spirituală. Pe când orto-
doxul privește viața pământească ca o cale ce
pregătește intrarea în veșnicie și o trăește în
renunțări și generozitate, Evreul caută să scoată
maximum de folos din ea, socotind-o ca singura
posibilă.

Dar pe lângă deposedarea economică, Românul
a suferit o disoluție spirituală. Mentalitatea luci-
ferică a judeului a otrăvit tot ce era mai sfânt
românesc. Dezagregării politice i-a urmat o de-
zagregare morală. Ortodoxismul, sincer și drept,
a fost înlocuit cu ateismul pozitivist și ipocrit.
Clasele chemate să conducă au fost complet trans-

formate de virusul materialist și imoral. Ordinea
tradițională etnică, a fost înlocuită cu dezordinea
teoretizantă a nomadului detașat de orice tradi-
ție și de orice valoare eternă. Judeul poate apăra
orice, pentru că nu crede în nimic, afară de pofta
lui de câștig material; poate accepta orice idee
pentru că nu este atașat de niciuna, afară de a-
ceea care duce la beneficiu. Evreii au trivializat
viața, și valorile spiritului, au transformat uni-
versul într-o noapte a Walpurgilor.

Toate partidele care au condus destinele acestei
țări, au fost tributoare spiritului luciferic. De-
seori, fără să-și dea seama, au săpat între na-
țiune și stat o prăpastie de netrecut. Au adoptat
un stat ateu, când poporul era profund religios,
au promovat desmățul și imoralitatea, când po-
porul era adânc cinstit, au patronat ilicitul, și
injustul, când poporul avea încrustat în suflet
simțul dreptății. Nu se poate însă nega sinceri-
tatea și bunele intenții ale unor mari oameni
politici. Ei au fost însă victimele culturii lor apu-
sene, care i-au îndepărtat de fâgașul credințelor
autohtone; au crezut în iluminism, în materialism,
în pozitivism, în raționalism, în egalitarism, în
liberalism, în individualism, etc. Pentru „idea-
lurile” lor sincere ei sunt absolviți de judecata
posterității. Nu este însă mai puțin adevărat că
cei care au slăvit suveranitatea cetățeanului,
acel *self-government* producător de anarhie, au
vândut fără să știe, soarta fraților și copiilor lor.

Reacțiunea românească a apărut târziu și este
încă de mulți neînțeleasă. Ea a fost trezită de

conștiința câtorva precursori, dar este încă dezorganizată. În numele ei vorbesc încă mulți ne-transformați în spirit dornici de întărire proprie și de satisfacere interesată. A apărut însă o puternică rază de speranță: a prins a înflori mișcarea legionară. Întrucât o considerăm ca pe cea mai pură, cea mai frumoasă și singura izbăvitoare mișcare naționalistă, ne ocupăm de ea. Spiritul ei înalt și verde, vom să-l analizăm în cele ce urmează, în lumina sistemelor de valori antitetice de care ne-am ocupat. Vom avea ocazia să ne dăm seama la fiecare pas, că mișcarea legionară se încadrează în marele curent de renaștere spirituală al vremii noastre, de care se diferențiază doar prin faptul că este o acțiune specific românească. Cu aceasta vom indentifica dușmanii și linia de conduită a Legiunii.

II.

CONCEPȚIA POLITICĂ A LEGIUNII

MOTTO: „Mișcarea Legionară nu se întemeiază exclusiv nici pe principiul autorității, nici pe acel al libertății. Ea își are temelile înfipte în principiul dragostei”.

CORNELIU Z. CODREANU

Pe tărâmul politic se dă astăzi lupta între concepțiile antietatiste și cele etatiste. Primele, răspândite într-o eflorescență luxuriantă, derivă din principiul materialist, iluminist și liberalist; cele etatiste se bazează pe o teorie metafizică și spiritualistă. În aceasta din urmă vom recunoaște și punctul de vedere legionar.

Concepțiile cari se așează pe poziție contra statului sunt numeroase și variate: socialismul, comunismul, anarhismul, nihilismul, sindicalismul, pluralismul, etc. O analiză sumară ne arată, cu evidență, că toate își au același punct de plecare. Sursa lor comună este interesul material, personal și egoist, același care promovase liberalismul

absolut și cosmopolitismul dizolvant al naționaliștilor și celor fără patrie. Se poate demonstra ușor că materialismul istoric exista în embrion, ca o realitate cu mult înainte ca Marx să îl înțelegă înțelegându-l ca un sistem coerent și „științific”. Considerând materia ca existență fundamentală și sufletul ca derivat și simpla însușire, economicul devenea scopul acțiunii și vieții, primatul lui nematputând fi contestat. Fenomenul politic, alături de cel religios, filosofic, juridic și moral nu mai erau decât niște epifenomene ale economicului, niște „suprastructuri”, în funcție de modul de producție al unei societăți oarecare. Ideea centrală a marxismului — o degradare și o simplificare grosolană a realității complexe care este viața socială — scoate la iveală clar și distinct, filiația liberalistă, materialistă și individualistă, de dată mult mai veche, a sistemului comunist. Se poate vedea dar cum ideile destructive își păstrează continuitatea dealungul istoriei, deși sunt puse să reprezinte când clasa burgheză, când clasa proletară. Cosmopolitul liberalist va fi un cetățean al lumii; Marx va repeta pe același ton: „Muncitorii n'au patrie” (*Manifestul comunist*).

Burghezia luptase, în secolii eroici ai apetențelor ei nelimitate, să desrobească pe individul de profesie speculant asupra muncii altora, să-i obțină libertatea deplină și garanția păstrării beneficiilor injuste. Statul era însă un obstacol în calea clasei cu interese bănești, pentru că statul, chiar când era despot, opunea interesul public

statului privat, dreptul obștesc dreptului egolat al individului. Trebuia o idee care să fie susținută de curentul credul al maselor; și această idee fu tot principiul libertății depline, principiul din care avea să se nască toată flora otrăvitoare a concepțiilor antietatiste. După revoluția (1789), odată ce a pus mâna pe putere, clasa comercianților și industriașilor și-a consolidat juridic situația (Codul Napoleon; proprietatea „sacra și inviolabilă”; Constituția liberalistă); Legile într'un stat devenit jandarm și câine supus, păzitor al dreptului absolut de proprietate. Statul atot puternic și cu atribuții complexe, era acum o caricatură, servitor al intereselor economice particulare. Trebuia însă o justificare rațională a stării de fapt și potentajii au găsit-o deocamdată în sistemele politice prerivolucionare ale lui Hobbes și Rousseau, Althusius sau Puffendorf. Teoriile contractualiste demonstau că organizația statală se produsese prin voința liberă a indivizilor. Statul era deci, în mod firesc (datorită originii lui), în funcție de adărușul sau refuzul oricărui particular.

Schelăria utopică a aventurierului genevez (același situație a desrădăcinatului fără patrie și tradiție), avea să o dărâme ușor „socialismul științific” al lui Karl Marx, după ce făcuse, precaut, contrabandă de liberalism iluminist. Între timp, în cadrul însuș al burgheziei se petrecuseră diferențieri materiale suficiente ca să legitimeze schimbarea de tactică a spiritului dizolvant. Statul prezent este o unealtă de dominație a clasei capitaliste, un consiliu de administrație al marelui

finanțe. El va dispărea odată cu victoria proletariatului și desființarea claselor sociale. *)

În publicistica contemporană, când nu se ajunge la concluziile extreme ale lui Marx, Stirner, Kropotkin, G. Sorel, Ed. Berth, etc., se păstrează însă concepția care duce la anihilarea completă a statului. În teoria pluralistă și pragmatistă a englezilor G. D. H. Cole și Harald Laski statul avea să apară pipernicit, o asociație oarecare *alături* de alte grupări sociale și nicidecum *de-asupra* (Carl Schmitt).

Pe de altă parte, pozitivismul își dădea și el roadele în știința politică și juridică. În căutarea unei definiții care să explice autoritatea supremă în stat, Léon Duguit avea să spună că statul este un simplu fapt material, un fapt fizic, produs al diferențierii între conducători și conduși. Ideea de suveranitate devenea doar o rămășiță metafizică, deci bună de aruncat la gunoi, idee fără sens și fără corespondent real.

Se vede dar cum toate aceste construcții negativiste și anarhice se bazează pe un individualism exaltat la paroxism. Punând în centrul universului, totul va trebui reconstituit în funcție de el. Astfel statul nu mai era o realitate naturală și istorică bazat pe solidaritate firească, ci o caricatură schematică și artificială. Istoria și destinul

*) O mai justă repartiție a proprietății nu este ideea matrice a socialismului, ci ține de ideea de dreptate socială, idee universal valabilă. Naționalismul se găsește alături de socialism ca să constate abuzurile capitalismului, dar nu merge cu socialismul la desființarea proprietății private, socializarea repartiției, etc.

popoarelor sunt derivate ale economiei politice. „Wirtschaft ist Schicksal“ va spune Walter Rathenau într'o formulă care concentrează întreg materialismul istoric și care arată că politicul și cu el întreg spiritualul este de fapt subordonat economicului și deci factorului material. Economia dictează destinul popoarelor și națiunilor. În felul acesta, înlăturat dela atribuțiile lui complexe și superioare statul este redus la nivelul meschin și trivial al particularului egoist. Dreptul public și interesele naționale deveneau „suprastructuri“ neglijabile, epifenomene ale „sfintei“ proprietăți.

Păinjenișul atâtor apologii teoretice a „omului Lup“ e a din ce în ce mai încâlcit. Un singur fapt se degajă clar: Între stat și națiune se săpase o păpastie de netrecut. Statul apărea străin un monstru, adve sar oricărui ideal de înălțare colectivă *).

În fața acestor concepții s'au ridicat teoriile spiritualiste, metafizice. Deja, Romantismul german postkantian, această superbă „cale lactee a filosofiei“ autentice, avusese intuiția justă a lucrurilor. În raport cu teoriile mecaniciste și atomiste, cari construiau abstract societatea—o sumă de indivizi izolați și acționând după bunul plac — și coborau statul la nivelul intereselor meschine ale insului, teoria lui Hegel apare ca o aureolă imperială. Statul este o realitate independentă și supe-

*) Aici însă ca și la problema proprietății, naționalismul nu ajunge la concluzia înlăturării statului, a micșorării puterii lui, ci la apărarea unui stat care să exprime quintesența spirituală a unei națiuni.

rioară indivizilor: el este *ein Irdisch Göttliche*. Individul redus la sine însuși este o cantitate neglijabilă față de totul social, el constituind, izolat, o lipsă de sens, o irațională. Rostul nu și-l poate găsi omul decât în întregul organic care este națiunea sau statul. Identificându-se cu aspirațiile națiunii individul găsește mijlocul de a-și împlini destinul său de om.

Pentru Fichte statul era tot una cu ordinea morală. Privit astfel, statul nu mai poate fi un serv al economicului, ci o organizație cu misiune înaltă, el întrupând cele mai sublime idealuri ale omului. Organizația etatistă apare ca fiind condusă de categoria culturii și deci a spiritului. Statul este însă identificat cu națiunea, cu viața cea mai superioară posibil a nației, care este o unitate spirituală. Sufletele indivizilor se regăsesc în sufletul națiunii sporite și inobilate, iar participarea la viața statului este calea prin care insul se poate apropia mai mult de Absolut. Statul moral, statul cultural actualizează, realizează virtualitățile națiunii. Statul este organizarea sufletului națiunii.

Pe această linie urcătoare găsim modul de înțelegere și simțire a politicului în concepția legionară. Dar sunt aspecte noi și specifice acestei mișcări autentice românești.

După Corneliu Z. Codreanu neamul cuprinde:

1. „Toți Românii aflători, în prezent, în viață,
2. Toate sufletele morților și mo mintele strămoșilor,

3. Toți cei ce se vor naște Români“ (*Pentru Legionari*, p. 396).

Se vede de aici că națiunea apare concepută organic și întregitor. Neamul nu mai este, ca în concepțiile mecaniciste, numai suma indivizilor prezenți materialicește, ci se compune din totalitatea generațiilor care se regăsesc pe linia eternității într'o unitate sufletească. Națiunea nu este numai o realitate fizică, ci se prelungește în metafizic (concepția naționalistă onotologică). Ea este o punte spre Absolut. Participând la viața neamului astfel înțeles individul se depășește pe el însuși pentru a lua contact cu o realitate superioară în care își găsește un sens al existenței lui neliniștite, tragice. Insul nu mai este efemer, așa cum era în izolarea egoistă, ci durează cât șirul nesfârșit de generații consacrat aceluiaș ideal. Statul nu este decât un mijloc de actualizare și exprimare pregnantă a specificului și aspirațiilor națiunii. Statul și națiunea nu mai sunt despărțite.

Legionarul privește politicul printr'o viziune eminemamente creștinească. Politica nu este un instinct de dominație în interes propriu, ci este *generozitate*, este *sacrificiu*, este *jertfă*, adică tocmai ceva diametral opus. Cel tare luptă pentru cel slab și în lupta aceasta el dăruiește totul și nu cere nimic. El își pune în joc sănătatea lui, liniștea lui, libertatea lui, sângele și viața lui. Nu pentru el, ci pentru aproapele său, pentru frații lui inconștienți pentru frații săi lași, pentru frații lui înstrăinați și vânduți, pentru salvarea și mântuirea lor. Fericitul Augustin găsisse for-

mula lapidară a divinei morale creștine: „*Transcende te ipsum*“; și nu este mod mai sublim de depășire decât actul legionar. Legionarul transcende condiția sa materială pentru a se transfigura în spirit. El iese din el pentru a deveni altul, pentru a se dăruie prin fapta sa, prin jertfa sa națiunii sale. Legionarul învinge biologicul pentru a fi sabia și platoșa a spiritului. El se depășește pe sine și se împlinește astfel mântuindu-se, pentru a deveni conștiința luptătoare a nației sale.

Dar s'ar putea obiecta, și deja s'a și întâmplat că acțiunea aceasta naționalistă este un egoism de rasă, că vrea salvarea unora și pieirea altora. Cum mai poate corespunde atunci, mișcarea aceasta cu linia de conduită creștinească? Obiecția este perfidă și falsă: Lupta aceasta nu este luptă pentru cotorpărire de neamuri străine, nu este dusă pentru subjugarea altora. Lupta aceasta nu este decât *legitima apărare a unui popor atacat*. Este apărarea ființei lui spirituale, apărarea credinței lui și a formelor de viață strămoșești, care fiindu-i răpite, înseamnă pieirea lui. Și pot lăsa sugrumată viața mea materială, pot lăsa jefuit avutul meu personal, dar nu pot lăsa pieirii viața copiilor mei, sufletul părinților mei, mormintele în care se svârsolesc oasele celor care și-au vărsat sângele pentru pământul acesta. Nu pot lăsa o condiție de sclav nepoților și urmașilor mei. Sunt dator să apăr ființa neamului din care fac parte.

Dar, se va spune, apărarea înseamnă luptă,

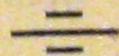
chiar în cazul unei apărări legitime și creștinul veritabil nu răspunde urii decât prin dragoste. Obrazului pălmuit întoarce cellalt obraz. Da! O pot face aceasta eu individ izolat și numai pentru mine personal, în nici un caz nu o pot face pentru frații mei. Intervenția mea pentru apărarea fraților mei este alturism și alturismul este creștinism. Să mi se dea voie să apăr mai degrabă pe cel care prețuiește aceleași valori cași mine. Într'o privință nu putem iubi decât pe cei asemeni nouă, acei cu care ne întâlnim în credință și gând, în faptă și aspirații. Pe cel care însă vrea să-mi distrugă tot ceea ce dă sens vieții mele, pe cel care vrea să-mi smulgă chiar credința și mântuirea mea, religia mea, nu-l pot tolera. Apărând ființa mea spirituală eu apăr creștinismul, cea mai sublimă dintre valori, și prin aceasta eu sunt salvat. Nu pot suferi ca un popor cu fire de vampir, cu poftă animale, să-mi murdărească tot ceea ce eu am mai scump. Poate așa face-o dacă ar fi numai pentru mine. Dar este întreg neamul meu, prin cei morți, prin cei prezenți și prin cei ce vor veni. „Noi Românii spune Corneliu Codreanu, avem răspunderea istorică întreagă a existenței României Mari“. Și în altă parte: „să iertați pe cei ce v'au lovit din porniri personale. Pe cei ce v'au chinuit pentru credința voastră în neamul vostru românesc, nu-i veți ierta.“

Aceasta este justificarea legionarului. Sunt poate popoare, după cum sunt indivizi, care pot trăi fără Biserică, fără Stat, fără Familie, fără

Lege, fără Morală, fără Credință; care-și amestecă viața într'o promiscuitate materială și morală asemeni dobitoacelor. Eu nu pot. Eu vreau să fiu lăsat pe pământul acesta să mă rog și să trăiesc asemeni strămoșilor mei.

Contra răuvoitorilor care confundă, în mod voit, ideea de ordine cu ideea de constrângere și oprimare politică, contra celor ce vorbesc în numele unui liberalism și individualism anarhic și dizolvant, Corneliu Codreanu răspunde limpede: „Mișcarea legionară nu se întemeiază exclusiv nici pe *principiul autorității*, nici pe acel al libertății. Ea își are temeliile înfipte în *principiul dragostei*“ (*Pentru Legionari*, p. 300). Legiunea nu vrea împilarea, ci eliberarea acestui popor umilit și condamnat morții. Ea pornește cu dragoste și jertfă. Ea vrea să înlăture vrajba dintre frați și o viață pentru acest neam creștinească și morală. Ce suferință și ce oprimare poate fi supunerea consimțită, conștientă față de imperatiivele patriei? Prin participarea la întregul național individul se întrece pe sine înobilându-se. El vine singur să se înroleze în armatele verzi: nu-l chiamă nimeni, dacă nu-l îndeamnă sufletul (a se vedea modul „de recrutare“ în Legiune). Legiunea vrea să închege națiunea într'un stat național. Ea vrea să integreze în această organizație toate categoriile sociale, toate clasele, înfrățite în acelaș spirit și aceiaș credință. Păturile sociale învrăjbite și asmuțite unele în contra altora se vor strânge iarăși laolaltă ca să cânte plângând această reînviere târzie.

Concepția politică a Legiunii este antiindividualistă: Ea cere încadrarea inșilor în cuiburi — grupuri înmănunchiate într'u aceeași dragoste și ideal. Este contra liberalismului, dar nu este contra libertății. Legiunea vrea organizarea națiunii și nu se poate organiza nimic fără o ierarhizare, fără o subordonare și supraordonare a funcțiunilor și persoanelor în stat. Va fi nu o ierarhizare arbitrară ci una a meritelor și a ținutei morale. Concepția politică legionară este spiritualistă: ea vede salvarea într'o viață religioasă și etică pe care statul este chemat s'o organizeze potențând-o. Viața românului în statul legionar va fi o frăție de cruce.

MISTICISMUL LEGIONAR

MOTTO: „Credința este siguranța neclintită în lucrurile nădăjduite, încrederea fermă în lucrurile care nu se văd“

APOSTOLUL PAVEL
(Scrisoarea către Evrei, XI, 1)

Occidentalii noștri, grăbiți ca să ne „civilizăm“ și noi, au negat misticismul românesc pentru simplul fapt că domniile lor l-au considerat „obscurantism“, „nebulozitate“, ba chiar „primitivism“. S'a susținut de către aceștia că în mod firesc Românul are o structură realistă, naturalistă, pozitivistă și deci antimetafizică. „Desigur — spuneau aceștia, bucurându-se perfid — este o mare nenorocire că nu suntem religioși, dar aceasta este realitatea“. Și cum vei putea lupta împotriva unui fapt natural decât artificializând și deci alterând o fire autentică? Adevărul este însă, spuneau aceștia, că Românul se împărtășește din același spirit latin: clar, distinct, geometric; el este un raționalist, cu spirit critic viu, refractar unui crez înflăcărat, sau unui mit. El calcă pe pământ ferm și niciodată n'ar putea înțelege elucubrațiile abracadabrante

ale unei gândiri mistice. N'au lipsit nici pronosticurile care profetizau că în cultura românească va lipsi întotdeauna latura filosofică, pentru că Românul nu este și nu poate fi înfiorat de probleme și neliniști metafizice. Verificarea acestei păreri de altfel s'a dat cu prisosință. Anume: cei câțiva „gânditori“ români, care profesaseră filosofia la catedră, nu isbutiseră să dea la lumină decât costelive lucrări de seminar raționalist îngust, în cazul când nu practica eclectismul peticit peștiș.

Și totuși occidentalii noștri, dacă au fost de bună credință, s'au înșelat amarnic. Misticismul este o condiție de existență a unui popor G. K. Chesterton o spune frumos: „Misticismul ține pe oameni sănătoși. Atâta timp cât ai mister, ai sănătate; când distrugi misterul crezi morbiditate. Omul de toate zilele a fost întotdeauna sănătos, fiindcă întotdeauna a fost mistic. El a îngăduit crepusculul. El a avut întotdeauna un picior pe pământ și altul în lumea zânelor“. Românul nu ar fi putut exista fără simțul metafizic. Dealtfel gândirea populară cuprinde o întreagă filosofie, dar nu o filosofie discursivă, tipărită, o filosofie-haină de paradă, sau o filosofie-profesiune, ci o filosofie implicită, trăită, incorporată în viață, o filosofie care are rădăcini adânci în sufletul lui. Țăranul nu are o cultură declamată, redondantă, expusă, jucată, reprezentată, ci o cultură discretă, interioară și sinceră, o cultură realizată cu orice gest, cu orice acțiune, cu orice manifestare a omului

„simplu“. Ne-am obișnuit să înțelegem prin cultură suma creațiilor omului (*opere* de artă, de literatură, de arhitectură, sisteme de filosofie, etc.) și mai puțin, sau de loc, starea unui suflet față de valorile ideale. Viața noastră aservită materiei ne-a făcut să ne oprim mai mult la forme exterioare și să căutăm mai mult aparența decât cauza interioară*). Am uitat că produsele spiritului nu ar exista fără spiritul însuși și că ar fi zadarnice fără un suflet care să le trăiască realizându-le în viața sa. Confuzia a venit dela obiectivările exterioare. Sufletul a modelat materia, dându-i sens și surâs, a înaripat-o făcând-o să poarte nostalgia cerului; dar această obiectivare nu a putut fi o realizare. Spiritul prin prisma teluricului a fost alte at, falsificat.

Dela confuzia aceasta care s'a făcut între cultura propriu zisă și afișajul extern, obiectiv, fastul, ditirambul, grandilocvența, occidentalității au voit ca noi să împrumutăm o cultură streină și au negat misticismul nostru. Dar nu poate exista filosofie și nici cultură fără misticism deci, fără credință.

Românul, în literatura lui, în cântece, în mo-

Pentru faptul că vorbim de o cultură implicită și de o imanență a spiritului în materia organizată, nu trebuie să confundăm cultura cu starea naturală. Cultura este o anumită natură: este natura transformată prin contactul ei cu lumea *de dincolo*, natura în care a fost încorporată raza cerească a unei valori, partea din ea în care Dumnezeu și-a trimes zâmbetul, realizarea infinitului în finit, a veșniciei în efemer. Cultura este natura care devine conștientă de sensul ei în eternitate.

dul său de viață, în atitudinea lui față de moarte, de boală, de nenorocire, de păcat exprimă concepția sa asupra cosmosului. Există o metafizică (nu poate exista metafizică fără un grăunte de misticism) a acestui popor, dar nu a fost descifrată până la încercarea lui Lucian Blaga. Și Blaga a înțeles acest lucru tocmai pentru că nu s'a oprit la sensul obiectiv și pur exterior al culturii. Pentru acest filosof român cultura este „modul specific de a exista al omului în univers. Este vorba de o mutație ontologică, mutațiune care deosebește pe om de celelalte animale, și care este rezultatul eforturilor omului de a-și revela Misterul. Omul singur este creator de cultură, și aceasta datorită trăirii sale întru mister și revelare“ (Convorbiri cu L. Blaga de M. Eliade în *Vremea*, 22 August, 1937). Deci modul specific de a răspunde mediului extern, de a trăi în acest mediu, constituie stilul de cultură al unui popor. Sistemele de valori sunt de fapt moduri caracteristice și autentice de a fi și a te defini în viață. Dacă însă o societate împrumută valorile (*moduri specifice de a fi*) altei comunități intervine în viața acestei societăți debitoare o falsificare a fondului natural și o fatală dezaxare. Rămâne o singură cale de salvare: regăsirea reacțiunii firești în univers.

Dacă au fost motive de scepticism cu privire la posibilitățile filosofice și mistice ale Românului, aceste motive au fost provocate în primul rând de faptul că ne-am gândit mai mult la o

cultură moartă, obiectivată, detașată de suflete și apoi de faptul că încercările așa zise filosofice de până acum au aparținut „claselor suprapuse“, pătura socială care chiar dacă nu este înstrăinată de tot este infiltrată cu mentalitatea luciferică, iluministă, intelectualistă. Blaga a explicat-o și altfel în discursul său de intrare la Academie. Făcând „elogiul satului“ a arătat că orașele s'au desfăcut de preocuparea problemelor ultime, adică de neliniștea metafizică, și de contactul cu transcendentul, tocmai pentru că s'au depărtat de contactul direct cu natura și cu stihiiile. Dar cuvântarea noului academician nu a fost înțeleasă și a trecut neobservată, pentru că ascultătorii erau de mult cufundați în somnul spiritului pozitivist. Și aceasta fiindcă așa zisa cultură românească s'a dezvoltat sub auspiciile unei gândiri și concepții materialiste, raționaliste. Facultățile noastre consacrate studiului filosofiei întrețin profesori cari își tăgăduesc dela catedră propria lor misiune; profesori de filosofie care nu cred în metafizică. Universitățile noastre sunt infectate de naturalism beoțian, de materialism și ateism, de scepticism disolvant, de amoralism. Profesorii se plâng că nu produce roade sămânța sublimă aruncată de ei în sufletul învățăceilor năucii și desorientați, când tocmai cauza principală a descompunerii universităților sunt ei.

Religiozitatea și misticismul românesc nu au nevoie de dovezi fabricate. Toată istoria tragică a acestui neam stă mărturie. Toate războaiele purtate de voevozii români au fost sfinte și purtate

pentru apărarea ființei noastre spirituale și creștinismului. Pentru luptele duse și pentru felul cum mulțimea cerului după isbândă, Ștefan cel Mare este numit sfânt. O mărturisesc bisericile multe (acele vechi) avântate spre slavă pe toate orizonturile românești, bisericile pe care un stat ateu le lasă să cadă în ruină. O dovedește liniștea senină a săteanului în fața morții, împăcarea cu sine în cosmos, adâncă înțelegere a semnificației momentului morții, : o dovedește „fenomenul“ dela Maglavit, unde un cioban simplu a văzut pe Dumnezeu cu adevărat, pentru că a crezut în el.

Dar să fim înțeleși de cei care vor să fie detractori cu orice preț și care vorbesc cu oroare de credință și mistică. Noi nu credem că mistica este o înlăturare a rațiunii în întregime și nici o suprimare a funcției inteligente, ci o justă înțelegere a limitelor și exceselor rațiunii. *) De fapt nu este un raport de opoziție între lumea transcendentului și cea a simțurilor. Misterul se poate integra firesc în lumea faptelor tangibile. Legionarul și-a dat seama de incapacitatea logicului de a cuprinde ontologicul.

Sterilitatea culturii noastre explicite se explică prin lipsa sentimentului metafizic și a spiritului religios. Noi ne-am oprit asupra concretizărilor

*) Știm că intelectul este mai mult un mijloc de organizare și înțelegere a lumii materiale. În lumea spiritului logicul cu obiceiul său de a schematiza și a proceda economic, de a privi discontinuu și fragmentar prin prisma simboalelor și limbajului, nu poate fi un mijloc de cunoaștere. (A se vedea Bergson).

materiale, asupra exteriorului. Am prețuit mai mult arhitectura dantelată și domurile mărețe, decât fondul sufletesc care le-a produs. În concepția noastră esteticul a copleșit moralul și metafizicul, religiosul. Am confundat cultura cu creațiile materiale ale civilizației pentru că ne-am oprit la expresie și la formă. Am căutat să înțelegem și am uitat să trăim. Judecata obiectivă ne-a obișnuit cu „pathosul distanței” și de aceea nu ne-am mai putut atașa de nimic. Cultura noastră a devenit un bagaj și oamenii „de cultură” niște hamali culturali. Și toate acestea pentru că am voit să ofuscăm sufletul, să obiectivăm toate, pentru că am voit o judecată emancipată de sentiment, o rațiune pură. Însă rațiunea pură nu se poate găsi nicăieri la oamenii reali.

MOTTO: „dela icoană și altar am pornit” I. Moța (Cranii de lemn).

„Lăsați loc liber sufletului”
CORNELIU Z. CODREANU
(p. 316).

Una din caracteristicile spiritului legionar și poate cea mai pregnantă, este misticismul. Nici Fascismul care acum este clerical în bună parte din oportunism politic, și nici Național-Socialismul nu au această notă specifică. (Prin aceasta se dovedește încă odată reaua voință a celor ce pretind că naționalismul românesc este „marfă de import”).

Dela început, mișcarea legionară s'a așezat sub semnul transcendentului divin. În jurul unei icoane, purtată în temniși și constituind mereu

prilej de înălțare și întărire sufletească, s'au încheiat primele legăminte și primele încrederi în rodnicia acțiunii începute. Loviți din toate părțile, neînțeleși nici de frații lor, izolați, acești ctitori ai luptei naționale au avut întotdeauna un punct de sprijin neclintit în credința lor. Atunci când erau mai persecutați, când viața lor era pusă la grea încercare, ei au îngenunchiat și s'au rugat în fața altarului. Cum s'ar putea explica neînțeleasa, sublima lor intrasigență, perseverența lor, drumul lor luminos, implacabil, niciodată cu meandre, dacă nu prin grația cerească pe care au invocat-o întotdeauna?

Prin încrederea lor nesdruncinată, nepusă la îndoială niciodată ei exprimă prima mișcare politică românească contemporană autentică. Pentru că această acțiune legionară își are rădăcinile adânc înfiptă în sufletul autohton, în credința strămoșească, în tradiția și trăirea adevărat românească. Așa se explică jertfa lui Moța și Marin, așa se explică faptul că Legiunea este singura organizație politică română care a putut produce eroi și martiri.

Dar spiritul legionar este încă mai cuprinzător: el reacționează împotriva iluminismului, a raționalismului îngust și a intelectualismului. El știe bine rolul pustitor și disolvant al spiritului critic, plin de suficiență și de infatuare. Legiunea știe că în numele intelectului pur a fost alungat sufletul, schingiuit, schematizat, desumanizat. Această mișcare românească a avut dela început linia și atitudinea justă. A înțeles lipsa de rod

a „rațiuni pure“, imposibilitatea acesteia de a cuprinde și descifra inefabilul, transcendentul. A văzut uscăciunea lașă a „înțeleptului“ iluminist. Legionarul care a păstrat tot timpul contactul cu transcendentul și cu universul supranatural, care nu a negat niciodată sufletul, în numele unei funcțiuni de adaptare la lumea materială (intelectul), pentru că-l simțea în el puternic, nu putea tăgădui libertatea, nici spontaneitatea, nici adeziunea entuziastă la ideal. Toate acestea erau pentru el realități trăite. Corneliu Z. Codreanu exprimă, în acest sens, sufletul viu al Legiunii:

„Mulțimile au câteodată contactul cu sufletul neamului. Un minut de viziune. Mulțimile văd neamul, cu morții, cu tot trecutul lui. Li simt toate clipele de mărire, ca și acelea ale înfrângerii. Simt cum clocotește viitorul. Contactul acesta cu neamul întreg e plin de înfrigurare, de cutremur. Atunci mulțimile plâng.“

„Aceasta va fi fiind *mistica națională*, pe care unii o critică, pentru că nu știu ce este și pe care alții nu o pot defini, pentru că nu o pot trăi“.

„Dacă mistica creștină cu finalul ei, extazul, este contactul omului cu Dumnezeu, printr'un „salt din natura umană în natura divină“ (Crainic), mistica națională nu este altceva decât *contactul omului* sau al mulțimilor cu sufletul neamului lor printr'un salt pe care îl fac din lumea preocupărilor personale, în lumea eternă a neamului. Nu tu mintea, căci aceasta o face orice istoric, citind, cu sufletul lor“. (Pentru Legionari p. 234).

Sau în altă parte:

„Nici îmbrăcarea cămășii verzi și nici salutul nu sunt de ajuns ca cineva să devină legionar. Nici chiar înțelegerea „rațională“ a mișcării legionare. Ci numai conformarea vieții cu normle de viață legionară. Pentru că Legiunea nu este numai un sistem logic, o înlățuire de argumente, ci o „trăire“. După cum cineva nu este creștin dacă „cunoaște“ și „înțelege“ Evanghelia, ci numai dacă se conformează normelor de viață afirmate de ea, dacă o „trăește“. (Pentru Legionari p. 299).

Spiritul legionar este diametral opus aceluia care înțelege totul, dar nu poate adera la nimic; care știe totul dar nu poate înfăptui nimic. Spiritul legionar este opus aceluia care vorbește făcând apologia moralei și trăește imoral, care se exprimă în numele unor sentimente pe care nu le cunoaște, în numele unor idei care nu au nici o aderență cu sufletul său. În pasajele citate din cartea șefului Legiunii revine ca un leit-motiv cuvântul „trăire“. Cultura și transfigurarea interioară sunt singurele care prețuesc. Cultura implicită, chiar dacă nu este exprimată și afișată, prețuește mai mult decât oricare alta. Ce folos dacă ne vom extazia în fața unor valori pe care le vom găsi frumoase și juste, dacă nu ne vom transforma viața după îndemnul lor, dacă nu le vom încorpora, realizându-le în acțiunile, în manifestările noastre. Nu putem însă să ne atașăm de o valoare decât cu sufletul întreg și nu prin rațiunea pură. Convingerea nu se poate câștiga

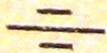
prin argumente.

Legiunea vrea o schimbare a omului în sensul revenirii la *om*. Alungând pozitivismul, scientismul dezolant, materialismul ateu spiritul legionar vrea întoarcerea la credință, la divinitate. Un stat care să se desăvârșească sub semnul creștin, prin suflet creștin, iată revoluția legionară.

Intr'o propoziție cu profunzimi nemaîntâlnite Corneliu Z. Codreanu formulează sensul destinului uman:

„Țelul final nu este viața, ci *Invierea*“ (Pentru Legionari, p. 397). Dar învierea este posibilă și în viața aceasta, învierea întru spirit. Destinul specific al omului este trăirea pe plan devin și spiritual. Omul nu poate găsi un sens vieții și existenței decât realizând gândul lui Dumnezeu în lume. „Noi, spunea M. Scheler, nu înțelegem viața socială decât atunci când o privim în lumina comuniunii cu Dumnezeu“ (*Vom Ewigen im Menschen*).

„Națiunea, spunea profesorul Nae Ionescu, este o comunitate de iubire și viață“. Depășirea intereselor personale pentru transcendere în comunitatea spirituală care este națiunea este sensul vieții insului. Prin aceasta el se realizează ca fiu al creștinismului. Sacrificându-se pentru frații săi, el își împlinește destinul său mântuindu-se.

EROISMUL

MOTTO: „*Trăește primejdios*“
Nietzsche.

„*Am trăit, așadar, cu gândul și cu hotărârea morții*“.

CORNELIU Z. CODREANU

„Cultura“ modernă a creat tipul burghez, acelaș pretutindeni, ființă strâmbă și caricaturală, în care omul nu mai poate fi recunoscut.

Viteazul Renașterii care se credea, în înfumurarea lui, regele universului a devenit un biet parazit și un idolatru al produselor tehnice. Învățat cu serviciul mașinei, s'a dispensat treptat, de exercițiul organelor sale naturale. Electricitatea, puterea aburului, și razele de tot felul au suprimat distanțele, au redus spațiul și timpul și efortul, oferind omului la îndemâna unui buton sau al unui dispozitiv elementar, serviciul prompt al plăcerii, distracției și interesului. Corcolit, la adăpostul unei vieți comode, a devenit excesiv de grijuliu de propria-i persoană și feritor. A început să ocolească sistematic împrejurările în care ar putea, cine știe cum, apărea riscul. Curajul a început a fi asimilat în definiția lui, „in-

conștienții". Eroismul va fi privit, din perspectiva lui, ca acțiune a dezechilibratului mintal, a descreeratului. Omul modern preferă să trăiască actele de eroism la cinematograful așezat moale în fotoliu, sau în romanele cu ale căror eroi, o rămășiță uitată din el, se identifică în reveria lecturii (de altfel, aceasta nu comportă nici un risc!).

Aspectul lui obez și tând este de-adreptul hidos. Când merge calcă precaut, încet și crăcănat, când se oprește răsuflă din greu, ca o locomotivă supraîncărcată. Poziția căutată de el este aceea simbolică platitudinii: orizontala; pe aceasta o caută el grohând în halatul și papucii săi.

E gras pentru că toate acțiunile care ar cere din partea lui o cât de mică cheltuială de energie sunt economiste. În cadrul domestic, servitorul suplinește funcțiunea neutilizată a mânilor și picioarelor sale. În stradă îl așteaptă trăsura, tramvaiul sau automobilul. La restaurant chelnerul; la frizerie, la baie, la lustragerie etc., oamenii meseriei. În gară pentru valizele „boerului” și chiar pentru bilet așteaptă hamalul rupt și mizer flămând de bacșiș, cu un „săru'mâna” mereu disponibil.

Orizontul lui s'a restrâns la extrem. Carnea crescută disgrațios îl ofuscă, subjugându-l cu totul. Ochii abea mai privesc lumea din afară printr'o deschizătură redusă de asaltul cotropitor al grăsimii. (Pentru urechi are vată). Singurul simț dezvoltat și rafinat în nuanțe este simțul gustativ, cultivat cu grijă și constituind punctul

de onoare al „domnului”. Singurul ajutor pe care îl citează demn este Brillat Savarin cu *Physiologie du Gout*. De altfel, toată energia și-o conservă dumnealui pentru mesele care prin „gustări” și aperitive” s'au înmulțit simțitor. Unica ocazie când devine activ și grăbit este momentul când intervine singur la prepararea savantă a unei rețete alimentare, numai de el știută. Atunci făptura lui se transfigurează. Transpirația îi scaldă abundent și balele anticipează, în gura lui, gustul mâncării în preparație. E jovial și vorbăreț. Gesticulează caricatural în hainele sale largi, destul de largi ca să permită o nouă creștere de volum.

Psihicul și comportarea lui sunt feminizate. Se emoționează superficial și plânge ușor. Este hipochondru. Presupune că a contractat toate bolile posibile. Geme și se vaită tot timpul.

În concepția sa îi place să se numească „european conștient” „progresist” și raționalist, pacifist și om al măsurii medii. Condamna pe „reacționari” acești primitivi ai credinței și tradiției. Însă iluministul, emancipat de superstiții, este un neegalat fricos. La cel mai mic foșnet holbează ochii mari, cutremurat. Pe stradă se teme să nu fie călcat de tramway, în casă se teme de curenți. Se crede urmărit de hoți și își socoate viața permanent amenințată. În realitate se gândește numai la el, la viața lui, care-i este extrem de scumpă. Este un perfect *Homo perse*.

Sufletul său s'a pipernicit până la anihilare. A devenit conciliant și iertător pentru că este laș; a devenit tolerant pentru că este imoral. Nu mai

protestează contra ilegalității săvârșite în fața lui pentru că el însuși procedează cu nedreptate. Nimic nu mai strânge făptura lui flască și bleagă. Nimic nu mai biciuește nesimțirea lui de brută. Nici revolta și nici entuziasmul nu-l mai scoate din condiția lui de moluscă de apă caldă. Nici un ideal și nici o aspirație nu-l costelează visurile sale animalice. Nu știe ce-l aștează și nici renunțarea. Nu poate participa la nimic pentru că s'a detașat de tot ce nu este interesul său propriu. Unica lui rațiune de a fi este banul și câștigul material. Blazați ai aspirațiilor înalte și sclavi ai simțurilor, lipsite de conștiință, aceste ființe molăi și nevertebrate și-au vândut pentru grăsimea și huzurul lor țara străinilor, au întinat memoria pură a strămoșilor și au prefăcut istoria națională într'o imensă mocirlă. *)

Dar în fața acestor monștri umani, scaldați în balta glodoasă a materiei, se ridică pretutindeni o lume nouă. Cu fruntea ei nepătată ea năzuiește spre cer și cântecul ei inedit cutremură văile și sufletele.

*) Iată cum prezintă, laudativ, Ștefan Zweig pe Erasmus de Rotterdam, acest spirit liber, tipul omului universal și cosmopolit, al omului teoretic, creat din „cultura” inaugurată odată cu Renașterea. Este pentru noi un exemplu tipic. „Omulețul acesta sedentar, care trăiește mai mult închis în odă, se învește neîncetat în vestimente groase, tivite cu blanuri, cu mâneci largi și întotdeauna își acoperă cu bereta de catifea capul plesuv de timpuriu, ca să-l apere de suprașterii curenți de aer. Aceasta este figura unui om care nu trăiește în plină viață, ci în gândire”. Și în altă parte: „Excelent elev al lui Epicur, el este extrem de poliferos când e vorba de mâncăruri bine găsite; are însă o neapasă frică de bucatele rele, căci stomahul

în țara aceasta, în fruntea ei, cercetăz temerară al viitorului, merge legionarul. El nu a cunoscut și nu cunoaște moliciunea senzuală, ci viața dură, pusă în serviciul unui ideal. El nu trăiește aceea atmosferă bolnăvicioasă de marasm și indiferențism, de scepticism a spiritului critic și negativ, ci conștiința vie și activă a unei misiuni. El constituie o afirmare vijelioasă a acestui neam lovit, sborul cel mai avântat și cel mai pur. Ținuta lui va fi dreaptă și sveltă. Chipul lui senin, dar pătruns de seriozitatea crezului pe care-l realizează prin fapta sa.

Alături de poet, o națiune întreagă îi va întâmpina, fericită:

„Uite-ți

Arși de soare, aspri, îndrăsneți,

Crainici ai unei noi vieți...”

Legionarul brav, cu sânge rece, curajos și prompt la acțiune, este singura speranță a reînvierii țării acesteia. Ar trebui însă cuvinte neobișnuite, vorbe sărbătorești ca să se poată exprima ființa lor îngerească. Pentru că esența lor în lumea aceasta căzută este aproape inefabilă. Pentru că substanța din care sunt ei constituiți este spiritul de jertă,

său se răsvărește dacă i se dă carne alterată și numai mirosul de pește îl strânge de gât”. „Dar spaima sa cea mare e cămă, care trecea pe atunci pustitoare din țară în țară. Cum aude că molima cea neagră s'a ivit, se chină la sute de mile departare, îi trec fiori de ghioșă prin spinare și îndată își strânge cortul și fugă cuprins de panică indiferent dacă împăratul îl poartă la stat sau dacă e solicitat prin cele mai ademenitoare oferte”. „Erasmus se cutremură la simplul nume al morții” (Citate din cartea: Erasmus de Rotterdam de Ș. Zweig).

iar sacrificiul nu mai este astăzi obișnuit. De aceea sunt așa de greu de înțeles, așa de dificil deosebiți de alții. Omenirea de atâtea veacuri descresținată, desbrăcată de ideal, trăește desamăgită și circumspectă. Ea nu mai crede de mult în posibilitatea altruismului și generozității, a ținutei morale și sincere. Ori tocmai aceste caractere formează specificul legionarului.

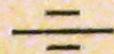
Cea mai sublimă acțiune de care este capabil legionarul este jertfa supremă, eroismul, adică fapta împlinită cu riscul vieții. Nimic nu poate împedica atingerea țintei propuse, pentru că el preferă moartea vieții de sclav.

„Am trăit cu gândul și cu horărârea morții“ spune Căpitanul Legiunii. Și aici stă secretul eroismului legionar. A apăra o cauză sfântă chiar cu prețul vieții, este singura justificare a omului, atunci când acea cauză este aureolată de sensul spiritului. Este tot una a muri tânăr sau bătrân: sfârșitul vieții este inevitabil. Dar nu este tot una a muri eroic sau laș.

Legionarul nu se teme pentru că el crede în rostul transcendent al acestei lumi. El știe că „acel care suferă, acela va învinge“. El știe că viața legionară este frumoasă, dar nu prin bogăție, nici prin petreceri și nici prin lux, ci prin mulțimea primejdiilor pe care le oferă legionarului, frumoasă prin nobila camaraderie, care leagă pe toți legionarii din întreaga țară într-o sfântă frăție de luptă; înălțător de frumoasă prin neplecata, prin bărbăteasca atitudine în fața suferinții. (*Cărticica Șefului de Cuib*, p. 50). Legi-

onarii trăesc intuiția sensului eroic al existenței. Ei știu că viața nu este o mocirlă a moliciunii sensuale și a libertinajului carnal, ci un vast câmp de luptă.

Legionarul are ca deviză principiul lui Seneca: „Cine știe să moară nu va fi rob niciodată“. Legionar nu devine decât acela care a trecut „examenul durerii“, „examenul bărbăției“ și „examenul credinței“.

PRAGMATISMUL LEGIONAR.

MOTTO: „*Am Anfang war die Tat*“ Goethe (*Faust*)

„*Nu o negare a intelectualității, ci o potențare a ei, în sensul virilizării sale*“

VASILE MARIN

Dar evul modern a mai produs un hibrid: *omul teoretic*. Trăind în birou, departe de realitate și experiență, el reconstitue lumea prin cărțile și trăirile altora. Conștiința lui se hipertrofiază monstruos în raport cu posibilitatea de aplicare din ce în ce mai reduse. El poate prevedea toate aceste posibilități și le trăește în gând cu anticipație. Contactul lui cu realitatea făcându-se prin intermediul ideii și deci indirect și impersonal, el va falsifica treptat mai mult datele lumii externe.

Punerea în practică a ideilor lui va deveni din ce în ce mai anevoiasă. Înainte de a păși la o hotărâre el va analiza minuțios toate condițiile, toate motivele și toate obstacolele. În această situație pozițiile antinomice față de un obiectiv oarecare nu vor întârzia să i se reprezinte. Deliberarea cu sine însuși se va prelungi maladiv

până la exasperare. Cetașeanul în chestie își va urmări propriul proces intelectual al disputei ideilor, ca un spectator. Abuzul de introspecție va duce în mod firesc la abulie, la incapacitatea de a lua orice neînsemnată decizie, la cea mai banală acțiune. Tipurile de felul lui Fr. Amiel și M. Proust vor apărea mai des.

Aceeaș hipertrofiere a conștiinței de cabinet va prefăce viața într-o continuă problemă. Omul în loc să trăiască va raționaliza și gândi *). El se va detașa astfel de trăirea autentică, încercând în toate ocaziile să-și justifice atitudinile. Păstrând mereu luciditatea spectatorului nu va mai putea participa întreg la acțiunea sa. Idei

*) Un exemplu de terorizat al autoanalizei internei ni-l oferă Fr. Amiel. Vom da mai jos niște pasagi din *Journalul său*:

„Je suis plus conscience que volonté“... „Je suis prisonnier de la Tendance critique, analytique, reproductive“.

„La manque de foi simple, l'indécision par versatilité et défiance de moi, remettent presque toujours tout en question dans ce qui ne concerne que ma vie personnelle. J'ai peur de la vie subjective et recule devant toute entreprise, volonté, demande ou promesse qui m'engage ou me réalise; j'ai la terreur de l'action et ne me sens à l'aise que dans la vie impersonnelle, désintéressée, objective de la pensée. Pourquoi cela? Par timidité. D'où vient cette timidité? Du développement excessif de la réflexion, qui a réduit presque à rien la spontanéité, l'élan, l'instinct, et par là même l'audace et la confiance. Quand il faut agir, je ne vois partout que pièges et embûches, causes d'erreur et de repentir, menaces cachées et chagrins masqués, et naturellement je n'ose bouger. L'ironie a de bonne heure atteint mon enfance, et, pour n'être pas vaincue par la destinée, ma nature s'est, je crois, armée d'une circonspection de la force à n'être surprise par aucune câlinerie. Cette force fait ma faiblesse“ (*Journal intime*, p. 88—89).

nefolositoare vor mobila intelectul său și vor împiedica trecerea la faptă.

În viața publică deformarea aceasta va lua alt aspect. Verbalismul steril se va substitui tot mai mult acțiunii. Consiliile, conferințele, consfătuirile, comitetele, subcomitetele, delegațiile, discursurile, expozeurile vor amâna mereu trecerea la faptă. Politică care a pătimit mai mult din pricina acestei plăgi parlamentariste, se va ține mereu în marginile unei virtualități lașe conciliante, nevirile. Efectele vor fi repede evidențiate: 1) Momentul prielnic pentru intervenire va fi pierdut și proiectul studiat în amănunt de o armată de experți corelați va fi ratat. 2) Antagonismul de păreri va distruge unitatea de voință și vor slăbi reciproc convingerile. Scepticismul se va strecura pe nesimțite în sufletele tuturor și se va răspândi și în rândurile mulțimei *), Rezultatul va fi sterilitate și chiar regres față de progresul altora.

Viciile acestui mod de a întârzia reacțiunea, amânând până la exasperare hotărârea fermă să-și scoată curând în relief efectele nefaste. Reacțiunea trebuia să vină.

Reacțiunea a venit dela popoarele care au întemeiat lumea nouă, în luptă cu viața aspră și condițiile neprielnice și atitudinea ei s'a numit filosofia pragmatistă. Potrivit ei trebuie să proce-

*) O cauză a acestui haos politic este desigur și decentralizarea puterii. Aici este în evidență un defect principal al democrației. Fiind mai mulți șefi, vor fi mai multe păreri, și aici dispută și dăci întârzierea faptelor.

dăm la o triere a bagajului nostru intelectual. Sunt idei care nu își au nici un rost și care nu merită întru nimic venerația noastră pentru simplul fapt că nu au un corespondent în realitate, nu pot fi aplicabile și nu sunt eficace. William James va vorbi de un cimitir al adevărilor moarte și de o paleontologie a ideilor apuse. Este adevărată numai reprezentarea, ideea care se verifică în fapt, care reușește și are succes. Tot ceea ce nu a reușit este o eroare. „Adevărul, anunță ceea ce va fi, prepară acțiunea noastră viitoare“ (Bergson în introd. la *Pragmatismul* lui James). „A poseda idei adevărate... înseamnă a avea instrumente prețioase pentru acțiune“.

Desigur această ținută este exagerată și filiația ei se mărturisește empiristă și utilitaristă. Singurul lucru bun pe care istoria gândirii avea să-l rețină din pragmatism era: necesitatea venirii la concret și mai ales experiența autentică. Omul nu mai trebuie să accepte un sistem de valori universal valabil și omogen, ci trebuie să se așeze singur în fața realității pentru a-și construi gândirea pe baza unei confruntări proprii. Nevoia de autentic, nevoia de faptă, nevoia de a ține contactul cu realitatea. A trecut vremea problemelor artificiale, adoptate cu nefericire înfiorare. Extazierea în fața unor teme cu care sufletul personal nu avea nici o aderență. Și mai rămâne din pragmatism, nevoia de a face din idei forțe ale acțiunii. Nevoia de virilizare a zestrei intelectuale. Omul să învețe, prin ajutorul propriilor sale fapte. Psihologia a arătat ce

rol creator au imaginile de mișcare (kinestetice) pentru viața activă, pentru adaptarea la realitate și traducerea în fapt a reprezentării.

Acest imperativ al vremii, strânsa corelație a ideii cu fapta, l-au înțeles legionarii. Ei au trăit pragmatismul instinctiv pentru că sângele secular protesta în ei, împotriva expectativei lașe, și îi îndemna să reacționeze. Ei au avut dela început intuiția justă. De aceea au înlăturat discuțiile, verbiajul steril, frazeologia inutilă și dizolvantă, disputa generatoare de ură. Ei și-au făcut educația acțiunii în „taberele de muncă“ și pe șantier.

Acolo au trăit bucuria faptei clădită spornic în tăcere și disciplină. Acolo au văzut rodul muncii diriguite de un crez și ordonate de un ideal. Acolo au simțit fiorul înălțător al ctitorilor din țară nouă. Prin marșuri lungi, prin viața în aer liber și soare, prin organizația militărească și-au oțelit voința, biciuind tendințele abulice. „Numai naturile viguroase îndrăsnesc să voiască“, iată principiul care arată calea educației prin faptă.

Căpitanul a spus-o răspicat: „Nu vorbă: *Faptă*!“

La ce mai folosește discuția anarhizantă. Această mișcare militează pe linia dreaptă a instinctului național, care niciodată nu dă greș. Viața lor aspră, viața lor austeră și sobră, viața lor virilă exprimă voința strămoșilor. „In împrejurările decisive ale istoriei, popoarele văd mai clar decât guvernanții lor. Ele văd atunci prin ochii morților lor“ spune Gustave le Bon.

Ivirea Legiunii a pus sfârșit revoltațiilor de

salon și cafenea, celor care pun țara la cale în cercul subalternilor obligați să asculte, bătând cu pumnul în masă, dar care tremură și bâlbăesc laș în fața nevoei de acțiune; celor care desfășoară teorii salvatoare și care nu reușesc să ducă la bun sfârșit programul unei zile. Clubul este înlocuit cu șantierul. Să vină acolo cei care voesc să trăiască viață demnă și liberă, sub cerul limpede și răsăritul cald. Acolo ei vor clădi cu mâinile lor ctitoria unei Români vii și autentice.

Viața legionarului este deci voluntarism, este activism, este reacțiunea contra intelectualismului steril, a contemplativității visătoare, și inadptate momentului, împotriva ținutei paralizante a spiritului perfid și critic al celui fără țară. Este înlăturarea scepticismului, atitudinii călduțe și neutre, a eclecticului nehotărât ca măgarul lui Buridan,

MIȘCAREA TINERETULUI.

MOTTO: „Sfânta tinerețe legionară” (Cântec legionar).

„In această înviere va avea un rol covârșitor tinerimea”.

CORNELIU Z. CODREANU
(Cărticica șefului de Cuib.)

Legiunea își bazează speranțele sale pe tineret, adică pe cei neîntinați de politica partidelor, pe cei nemurdăriți de slugărnicia ambițiilor personale, pe cei puri; pe acei care nu au avut încă timpul să fie infiltrați de virusul descompunerii. Mișcare eminentă idealistă, clădită pe generozitate și spirit de sacrificiu, legiunea poate apela mai puțin la bătrâni. (Nu îi condamnă nimeni pentru greșelile lor: ei au fost oamenii vremii lor. Au trăit în ideile otrăvite ale Apusului ateu, pozitivist, materialist și raționalizant. Au crezut în progresul nelimitat al istoriei și prea mult în materie. Tineretul nu-l poate condamna și nici nu poate cere să fie înțeles, pentru că aceasta nu este posibil. S'a opus maturilor „învechiți în rele” și bătrânilor doar pentru a se defini).

Legile naturii sunt de înlăturat. Max Scheler

a explicat incapacitatea de entuziasm a bătrânilor. Aceștia trăind cu obsesia sfârșitului apropiat sunt sgârșiți cu cheltuiala energiei lor pe care o economisesc tremurând. Ei nu mai pot dăruia și de aceea se strâng. Ei nu mai cred în multe lucruri pentru că o viață întreagă le-a dat lung prilej de eșecuri și deziluzii. Fiind atașați de valorile și instituțiile contemporane vremii lor, sunt conservatori, bănuitori când e vorba de o schimbare. Orice transformare deranjându-le făgașul în care s'au obișnuit să viețuiască le provoacă sentimentul neconfortabilului. Tinerii, în acelaș timp, sunt generoși prin natura lor. Simțind pulsând în vinele lor sângele verde ei nu se tem de pericolul morții. De aceea se oferă mărinoși.

Tinerețea este vârsta metafizică a omului. Acum insul participă la viața universului și la întrebările ultime, nu numai cu „rațiunea pură“, ci cu sufletul întreg. Dorul de cunoaștere de experiențe cât mai multe, și cât mai sublimе, setea de infinit și absolut fac din tinerețe germenul maximei înălțări.

Tinerețea este etatea când omul are tendința să se dislipească de sol, să sboare, să se avânte. Posibilitatea de trăire a idealului este la tânăr variată și puternică. Bătrânul a încetat de mult să creadă în putința unei depășiri a condiției lui. El este asemeni acelor păsări sălbatece care domesticindu-se, și-au îngreuiat trupul și-au atrofiat aripele și și-au uitat dorința de a mai pluti în slavă azurie. Tinerețea este vârsta ela-

mului, a exuberanții, vârsta eroismului și a spiritului. Este vârsta luptei contra platitudinii, a revoltei contra condiției meschine și josnice, împotriva prozei desnădăjduitoare a realității conșimțite, vârsta atitudinii fără rezerve, a gestului cu plenitudine umană în contur, vârsta temerității; vârsta poeziei.

Tinerețea nu știe ce este egoismul și calculul practic: iubește faptul neîncercat, neîndrăsnit, extraordinar în nostalgia lui după o ordine mai perfectă. Ea este radicală neputând ceda, neputând accepta compromisuri.

Este epoca sincerității întregi, fără reticențe, a francheții senine (opusă simulării imorale a moralizatorilor adulți).

Tinerețea este elementul dinamic al istoriei, factorul generator de transformare. Disponibilitatea juvenilă este terenul în care se pot însămânța rodnic ideile și sentimentele mari. Însă tineretul nu trebuie să fie o generație de iconoclaști, ci una din creatori, de ctitori spirituali ai neamului lor. Romantismul răscolitor și avântat trebuie să premerge clasicismului geometric și reținut. Înainte de fixarea unor linii stabile, trebuie lăsată liberă căutarea unui cadru cât mai larg și cât mai profund în înălțime.

E L I T A.

Istoria nu se clădește pe inerția masei amorfe și anonime, ci prin lupta pe care o duce o „minoritate activă și conștientă“ cu destinul advers. Este firesc ca voința aceasta de a corecta drumul fatalității unui popor să nu aparțină decât celor aleși care aud chemarea nostalgică a sufletului nației lor și care pășesc eroic la faptă salvatoare. Ei fiind conștiința vie a grupului pe care ei îl exaltă, ei constituiesc valorile și culmile lui. În timp ce majoritatea se complăce în mediocritatea călduță și mijlocie, acest nucleu vizionar nu economisește nimic și urmând drumul spinos care duce la glorie sau la moarte. Nu poate fi un răspuns mai bun dat doctrinei imaterialismului istoric determinist, decât existența acestui pumn de conducători intrasigenți în hotărârea lor mântuitoare și creatoare și care pentru idealul lor generos își sacrifică totul.

„Neamul nostru — scrie Corneliu Z. Codreanu — n'a trăit prin milioanele de robi care și-au pus gâtul în jugul străinilor, ci prin Horia, prin Avram Iancu, prin Tudor, prin Iancu Jianu, prin toți Haiducii, care în fața jugului străin nu s'au

conștiente, viguroase și salvatoare.

Elita aduce deslegarea în problema conducerii unui stat. Potrivit recunoașterii ei se va stabili ierarhia naturală a societății. În cadrul marelui organism etnic toți vor îndeplini funcțiunile care în mod firesc le revin. În felul acesta se va întrona din nou unitatea de voință și de acțiune. În toți va bate același suflet titanic, toți se vor împărtăși din aceeași substanță spirituală, din același elan cu care vor realiza istoria unică și sinceră a neamului.

DISCIPLINA LEGIONARA

Legiunea nu este o simplă mișcare politică, nu este numai tendința de organizare a unui stat etnic, ci este o disciplină spirituală, o religie și o metafizică.

Cel care intră în Legiune, rezolvă, prin acest simplu act, toate problemele ultime ale existenței lui. Participând la sufletul național el își contopește mizera lui ființă efemeră în organismul etern al comunității sale de sânge și spirit. El nu mai poate avea teamă de sfârșitul inevitabil având posibilitatea ca, topindu-se în marele întreg etnic, să se îplinească, mântuindu-se. El nu va mai avea sentimentul incompletitudinii sale, durerea lipsei sale de rod și de sens. El va rezolvi „filosofia tragică“ în optimism și robustețe sufletească. Idealul îi va sta ferm și nesdruncinat de nici o îndoială înainte. Va avea de luptat de sperat într-o realizare.

Prin acțiunea lui el se va dăruia generos aproapei sale și astfel va transcende condiția sa materială pentru a se preschimba în spirit și credință. În această jertfă a intereselor lui meschine, el va găsi rostul vieții și bucuria pier-

dută. Credința îl va readuce în „comunitatea de iubire“ a Bisericii și Neamului său și din nou va fi înfiorat de grația imaculată a marelui mister luminător al existenței. Seninul va risipi atmosfera sumbră a vieții sale și el va crește năzuind iar spre ceruri.

El va putea atunci, când va fi revenit la duhul strămoșilor, înțelege, fermitatea și înălțimea frumusețea și puritatea idealului legionar. Va pricepe atunci de ce legionarul crede, de ce se roagă, de ce poate cânta, de ce se poate retrage în singurătate pentru a medita fără pericol. El își va găsi din nou axa morală și punctul de sprijin în univers. Totul se va diferenția clar în haosul de idei și lucruri. Zările îi vor surâde iar cu chemări. Va fi o adevărată renaștere.

1. Rugăciunea.

MOTTO: „*Transcendentul ți-î cu atât mai accesibil cunoașterii cu cât te apropii mai mult de el ca substanță spirituală, prin trăire.*“ C. R. Crișan.

Cultura iluministă, care a descreștinat Europa a alungat odată cu credința și binefacerile rugăciunii. În limbajul oamenilor, a rămas ca un vestigiu sdrențuit și trivializat, invocarea lui Dumnezeu („Dă, Doamne!“) numai în momentele de spaimă și nevoie. Cei care au continuat să se roage au făcut-o mecanic, ca un rit al gestului fără conținut. Slujba deslipită de ceruri, laicizată, a devenit o simplă reprezentare în odăjdii

și tămâiere. Teatrul a luat locul realității, schimonositura și artificialitatea locul sincerității. Bisericele au decăzut la rolul de locuri de întâlnire între tineri, de ochiade și de prilejuri de clevetire între femei, de conversație și schimb de „idei“ între domni. Sufletul a fost alungat de pretutindeni; el a rămas prizărit strecurându-se umil să se înalțe, parcă mirat și neștiut, odată cu vorbele adânci ale părinților și cu cântecele și atmosfera tainică a capelei. Dar toate acestea erau în realitate mijloace de artă și nimic altceva. Cetățeanul „luminat“ a ajuns să taie sufletul în felii, repartizându-l între diversele domenii ale științei. O parte revine moralei, una estetică, și așa mai departe. Surprins la rugăciune el se rușinează și se scuză că-l atrăgea în realitate arta și melodia cultului, nu sufletul în întregimea lui.

În timpul acesta au mai rămas câțiva, prea puțini, care au adus „laudă prostiei“ fără ironie subtilă, pentru că nu i-a scos din făgașul credinței celei vechi. Ei au strâns degetele mâinii drepte pentru semnul crucii la revărsatul zorilor pe câmpul muncii, la amiaza săracă și sfântă, la cina mizeră și trudnică, unind sufletul lor cu taina senină și luminoasă.

Urmașii direcți ai acestora sunt legionarii. Ei și-au călit credința lor în umbra înduioșată de amintiri mari a mănăstirilor. Ei și-au înălțat cugetul când calea lor era prea aspră și erau amenințați de singurătate, când erau loviți și însângerați.

Prin rugăciune omul se pune în contact cu divinitatea, invocând-o. Ea este întoarcerea spiritului la esența din care s'a desprins, revenirea spiritului la matricea lui sublimă și eternă. Prin rugăciune, omul se desrobește de plumbul teluric al patimilor josnice, se eliberează de lumea contingentelor mărunte, pentru a trăi, câteva clipe pe plan pur transcendent.

Ruga înseamnă transfigurarea existenței ingenuchiatului. Prin acest act el se transformă depășind condiția sa luciferică. El își îndreaptă sufletul către acel Cineva, care nu poate fi nici văzut, nici auzit cu simțurile corpului. Prin rugăciune el capătă acea convingere și întărire pe care nu o poate niciodată realiza „adevărul științei“.

Funcția religiei și rugăciunii în spiritul Legiunii este covârșitoare. Nu este act mai important în cadrul acestei organizații din care să lipsească rugăciunea. Ședința fiecărui cuib va fi începută prin invocarea divinității. În momentele de grea cumpănă, legionarul se adresează transcendentului pentru fortificare și purificare. (În acest sens a se vedea *Cărticica Șefului de Cuib* p. 10,48). Se va putea înțelege mai bine raportul dintre sentimentul național și credință, amintind că „Națiunea este o comunitate de iubire și viață“. Biserica se identifică aici cu Nația și sentimentul etnic cu credința strămoșească. „Comunitatea de dragoste“ coincide cu „comunitatea de viață“, de suferință și istorie. Ele nu se pot separa una de alta, după cum în suflete nu sunt două lucruri deosebite.

Apărarea ființei noastre naționale înseamnă mai ales apărarea ființei noastre spirituale, adică apărarea credinței noastre ortodoxe, trăirea noastră creștină.

2. Cântecul.

MOTTO : „Să nu ai încredere în oamenii care nu iubesc muzica.“ Shakespeare.

„Muzica este o revelație mai înaltă decât înțelepciunea și filosofia.“ Beethoven.

După Schopenhauer, muzica — arta cea mai superioară dintre toate — simbolizează voința oarbă, fundamentul ultim al existenței. Are deci virtutea de a ne desvălui ontologicul. Transpusă însă în arta sunetelor armonice, voința este depozată de balastul egoismului și interesului privat pentru a deveni contemplație pură a esenței inițiale, unice și continue. Prin muzică se exprimă voința dar eliberată de conștiință și de individualitate, deci de suferință (după Schopenhauer suferința e produsă de individualizarea voinței). Este o părăsire a lumii ca reprezentare, în care guvernează categoriile spațiului, timpului și cauzalității, porți de fier care pulverizează curentul voluntar (unic în esența sa numenală) prin individualitate și o revenire la lumea în sine, unde ființele particulare dispar contopindu-se în marele fluviu al voinței nedivizate.

Muzica poate exprima ceea ce este inexprimabil prin logică și judecată discursivă. Ea ne

face să cunoaștem zonele profunde, dar inefabile rațional ale sufletului omenesc. Sentimentul și toate nuanțele vieții afective își pot obiectiva substanța lor imaterială numai prin cântec.

Muzica dă naștere unei atmosfere cerești în care sufletul se poate mișca liber desrobindu-se de lanțurile telurice.

Importanța ei nu putea să scape primului legionar. Simțul metafizic și misticismul său cuprinzător se lasă și aici vizibil;

„Probabil, nepornind pe drumul rațiunii, cu alcătuire de programe și discuții contradictorii, argumentări filosofice, conferințe, singura posibilitate de manifestare a stării noastre lăuntrice era cântecul“ („*Pentru Legionari*, p. 283). Sensul acestui pasagiu nu ne poate scăpa. Rolul muzicii pentru o mișcare care se clădește pe o stare de suflet, pe sentimente puternice și adânci este covârșitor. În cântec se recunosc frații ca fii ai aceluiaș spirit; prin cântec devin conștiențe de obârșia lor comună („*das Bekenntnis zur Stammesverwandtschaft*“), de sufletul unic care tresaltă în toți, de comunitatea de destin și soartă („*Gemeinschaft im Schicksal*“), vezi Schering, *Handwörterbuch der Soziologie, Musik*, pag. 396. Muzica înmănuchiază din nou mlădițele divergente ale coroanei unificându-le întru acelaș sbor avântat spre cer. Prin cântec toți fiii se împărtășesc întru acelaș duh și întru acelaș ideal. Prin cântec ei participă la substanța eternă a sufletului etnic. Prin cântec legionarii devin contemporanii trecutului reînviat și ai viitorului intuit vizionar.

Generațiile se leagă prin undele înduioșate ale aceleași melodii pentru a reconstitui și actualiza dimensiunile uriașe ale clanului spiritului național. Din cântec renaște istoria.

Cântecul îndeamnă la acțiune, la realizarea în fapt a reprezentărilor răscolite de melodie în suflete. El dinamizează, fortifică, stimulează. Este horbota de sunete armonioase pe marginea ritmului acțiunii (Românii cântă alături la munca pământului, cântă în cor la zilele mari, la biserică, de ziua învierii). Nicăeri ca la muzică nu se potrivește mai bine concepția lui Guyau care vedea în sentimentul de solidaritate baza oricărei emoții estetice. Ce formă de viață mai superioară poate exista decât transcenderea ființei tale pentru a te contopi, a participa la viața totului în care îți găsești rostul existenței tale? Osmoza dintre suflete se face într'o atmosferă de primăvară cerească prin muzică.

Cântecul face parte integrantă din disciplina legionară (prin cântec, cași prin faptă, cași prin rugăciune, el se depășește pentru a trece într'o realitate superioară lui). Cel ce nu poate să cânte acela nu se poate dărui, acela nu poate participa la nimic. Acela este copleșit de spectatorul ironic și critic din el, de motive de pulverizare a unității vieții, acțiunii și trăirii lui. Și nu poate trăi viața întreg, deplin acel care se dedublează în privitor și actor. Sunt popoare care nu au muzică și sunt indivizi care nu pot cânta. Aceștia sunt cei ce văd totul prin prisma practicului și interesului meschin. Sunt popoare (ca și indivizi)

apoetice (cum sunt Evreii), amuzicale și aeriice. Sunt indivizi care nu pot cânta pentru că nu pot participa din cauza intelectualismului și raționalismului dizolvant, din cauza spiritului critic care singularizează, izolează desolidarizează. Repulsia pentru muzică a unui John Locke și H. Spencer sunt caracteristice. Ei au dat naștere unei filosofii de ingineri: empiristă, utilitaristă, covârșită de platitudine, lipsită de orice priză metafizică. Muzica este un mijloc de inițiere metafizică, lucru care a scăpat pozitivistilor și celor care s'au oprit la forme materiale și spațiale.

Cântecul este apanajul celui senin și încrezător, celui pur, este atmosfera în care pot trăi cei nevinovați și netemători. O spune Corneliu Z. Codreanu: „Pentru a putea să cânti, îți trebuie o anumită stare sufletească, o armonie în sufletul tău. Cel ce merge să fure pe cineva, acela nu poate cânta. Nici cel ce merge să facă o nedreptate. Nici cel al cărui suflet e ros de patimi și de vrășmășie față de camaradul său și nici acela al cărui suflet e sterp de credință”. (*Pentru Legionari*, pag. 283). Cine va putea cânta iar, va disprețui „filosofia tragică” și va ști că viața lui va fi rodnică și plină de sens. El nu va mai trăi obsesia coșmarului groasnic al morții. Cântecul poate fi mijlocul lor de înseninare, de participare, la o realitate alta decât ei înșiși și vor fi salvați. Pentru că nu poate exista „filosofie tragică” decât pentru cei care reduc universul și existența la propria lor persoană.

3. Meditația

Legionarul dă examenul stăpânirii de sine. Pentru aceasta el are nevoie de izolare uneori, pentru a-și verifica în singurătate puterea sa de asceză și de înălțare. Sunt necesare aceste momente de tăcere adâncă, în mijlocul nemișcat al pădurii pentru reculegere. În liniștea atotstăpânitoare a codrului el își înfruntă conștiința sa cercetând. El ia contact acolo cu duhurile strămoșilor morți. La susurul isvorului el ascultă și trăește înfiorat povestirea vijellosului trecut al neamului său. Depărtat de frământarea josnică, meschină, animală, de realitatea prizărită a semenilor săi căzuți, el ia contact din nou cu realitatea superioară și eternă. În tăcerea absolută a pădurii el are viziunea întregului contur al istoriei nației sale. Întâmplările mărunte se șterg, accidentele neînsemnate ale substanței ultime și el descifrează linia suitoare a viitorului. Cu imaginea brazilor drepti, avântați spre cer, simbol al demnității și nobleții spirituale, el revine din nou printre ai lui cu forțe crescute și înseninat.

Dar retragerea legionarului pentru meditare nu este o separare individualistă, protestantă, ci mijloc de sesizare a marelui ființi transcendente. Legionarul nu caută insula decât pentru a găsi puntea de legătură cu ceea ce îl depășește.

IDEALISMUL LEGIONAR

Este o condiție esențială oricărei realizări superioare depășirea realității. Nu poți face ceva superior dacă nu te situezi de-asupra momentului cu perspectivă minoră pentru a îmbrățișa în viziunea ta linia mare a tendinței infinite. Dacă viața ta e josnică, mizeră și copleșită de plătitudine, proiectează-ți în fața acțiunii tale o lume feerică și înaltă pe care forțezi-te să o actualizezi prin toate manifestările tale. Nu vei putea să-ți schimbi soarta pe care ți-a hărăzit-o divinitatea, dar este un destin de limită al omului pe care trebuie să-l ajungi. Transformarea condiției în care te-au lăsat niște înaintași indolenți este o datorie și o misiune sacră. Mitul oricât de irealizabil ar fi el, este o necesitate fecundă și tonică în viața unui popor. Nu pot crea o formă deosebită de trăire decât națiunile care urmăresc dealungul șirului nesfârșit de generații același vis autentic. Și dacă visul a fost uitat de cei ce ne-au precedat, să-l rechemăm iar în fapta noastră. Puterea și vitalitatea pe care o împrumută credința mesianică a Evreilor este un exemplu strălucitor. Această rasă nu este cu nimic

superioară celorlalte. Ba, din punct de vedere al posibilităților *omenești*, este minoră. Prin ce și-ar putea justifica Evreii pretenția lor de a domina universul locuit dacă nu prin mitul lor milenar. Contractul pe care l-au încheiat cu divinitatea lor materialistă i-a călăuzit de-alungul drumului spinos al istoriei ca o stea în care au găsit întotdeauna speranță și orientare.

„Voința de a crede“ în succesul construcției sale spirituale este deviza legionarului. Legiunea este singura organizație politică românească idealistă. Legionarii vor să realizeze țara visului lor trăit. Ei nu vor să limiteze fapta lor eroică numai la păstrarea bătrânească a instituțiilor și ordinei sociale tradiționale. Ar fi prea puțin și, cum se spune de către zeloșii occidentalști; „retrograd“ și „reacționar“. Legionarii vor o potențare a formelor de existență în care au viețuit străbunii, nu altele! Ei vor găsi sensuri noi de valorificare și aspecte încă nevăzute și nerealizate. În mână acolo sufletul lor vizionar, îndreptat puternic spre viitor, deși seva care le alimentează avântul viu din rădăcinile scumpe ale trecutului. Legionarul își dă seama de tristețea anchi-lozării evoluției, de romantismul paseist, prea puțin reconfortant. El vrea să fie un romantic entuziast al vremii noi, dar în cadre verificate de părinți, pentru că vede creația lui legată unitar cu spița veche a trecutului. El vrea potențarea maximă a posibilităților naturale, structurale ale specificului național. El vrea realizarea pe toate planurile a tuturor virtualităților ascunse în sufle-

mul etnic. El vrea biciuirea tuturor energiilor, tuturor formelor care dorm în stare latentă și mizeră.

Acesta este visul și idealul legionarului. În viziunea lui el cuprinde toate posibilitățile pe care neamul său trebuie să le obiectiveze. Și aceste posibilități sunt multe și înaripate. El știe să reziste chemării unei vieți tihnite, neeroice, lașe și animalice. El este puntea care legă trecutul viitoriu cu viitorul verde.

OMUL NOU.

MOTTO : *„Țara aceasta pierde din lipsă de oameni, nu din lipsă de programe“.*

CORNELIU Z. CODREANU

În explicarea fenomenului social, mișcarea legionară se așează la polul diametral opus materialismului și determinismului istoric. Ea nu pleacă de la primatul economicului, ci de la primatul factorului psihic, spiritual : omul. De aceea situația politică și economică precară, ea nu o explică numai prin criza financiară, ci mai ales, printr'o criză a omului. Prin îndreptarea și transformarea omului vede această organizație soluția impasului istoric în care ne aflăm. Lucrul a început a fi observat și de Occidenaliștii noștri democrați. Unul dintre ei observă (fără însă a trage concluzii periculoase pentru d-sa) : că „în țara noastră e mai prețioasă o eroare susținută cu caracter, decât un adevăr“, pe care îl demonstrăm, dar de care nu ținem seamă.

Intellectualismul iluminist și spiritul luciferic au instaurat ca primă valoare intelectul, rațiunea logicul. În consecință școala a limitat educația

la instrucție, la învățământ pentru a desvolta numai funcțiunea sufletească posibilă de a da un rendament practic. Astfel cultivarea a devenit o școală a cărții, a intelectului și memoriei. Sentimentele și voința, formarea caracterului, au fost neglijate complet de institutele de „cultură“, fiind lăsate pe seama familiei. Familia postbelică însă avea o situație care nu putea corespunde unei meniri educative. Conducătorii ei erau plecați după câștigarea pâinii de toate zilele și copiii rămâneau fără asistență educativă, în voia soartei. Efectele au fost dezastruoase: Școala a produs papagali acefali, și în cel mai bun caz hamali culturali, șoareci de bibliotecă, ofuscați de un material și de probleme cu care nu aveau nici o aderență sufletească. Această școală din care a fost alungat sufletul, a dat naștere doar la profesioniști fără etică și fără caracter. S'au format meseriași și funcționari și s'au neglijat oamenii. Atenția exclusivă dată intelectului a dus la desvoltarea monstruoasă a spiritului critic, negativist (care a produs tipuri de felul lui Amiel) și zeflemist. Cosmopolitismul Evreului și *Heimatlosului* a completat restul disoluției. Singurul idol al oamenilor fiind acum rațiunea oamenii nu se vor mai împărți în buni și răi (aceasta numai interesează acum), ci în deștepți și proști. Nefiind legați de nici o parte și de nici o valoare — de care nu te poți atașa decât prin suflet — evreii au infiltrat pretutindeni (fiind ajutați de cei cuceriți întru spiritul luciferic) ironia ușoară la adresa instituțiilor tradiționale,

care constituiau osatura vieții popoarelor și specificul lor. Inaderența evreilor la forme de viață străine a provocat lipsa de încredere a neamurilor, în mijlocul cărora trăiau față, de propriile lor credințe și idealuri. Spectatorul ironic, detașat de orice valoare, desolidarizat, obiectiv și indiferent la totul s'a introdus peste tot. Inaderența evreului la viața militară și la sentimentul eroic al existenței defetismul lor militar (pacifismul lor în politică) a produs și la români ridiculizarea și persiflarea armatei.

Pentru orășan mai ales, în mentalitatea căruia virusul cosmopolit și judaic a schimbat mai mult serviciul militar va fi ocazie de ridicol. El nu se va putea încadra disciplinei și erarhiei, în care va vedea doar un mijloc de umilire al prea orgolioasei sale personalități, crescută în apele individualismului anarhic. El se va feri să apară în fața cunoscuților în mândra haină ostășească sau făcând exerciții de ansamblu. Iar dacă va fi văzut făcând de gardă sau defilând încadrat în trupă, va fi copleșit de o mare rușine. În timpul acesta pentru sătean plecarea la oștire este o sărbătoare. El este acela care ia în profund serios consemnul dat, ordinele, acela care slujește țării cu credință și demnitate. El nu glumește cu lucrurile ostășești. În satul lui el poartă cu mare cinste haina militară și mulți ani după terminarea stagiului mai păstrează croiala pantalonului bufant. Iar subiectul de predilecție ale rarilor lui convorbiri este viața lui militară care în sufletul lui a săpat amintiri adânci. Săteanul

nu va putea înțelege defecșismul orășanului, și venalitatea acestuia. Orășanul, pe de altă parte va explica tuturor, luând un aer revoltat, că numai popoarele lipsite de sentimentul ridicolului se pot adopta unei discipline ostăsești. Individualismul său dizolvant nu poate pricepe acest exercițiu de coordonare a energiilor pentru apărarea patriei și confundă gradul cu omul care-l poartă, când acesta nu este decât un simplu reprezentant al unei ierarhii salvatoare. Iată un exemplu și o aplicație a celor spuse mai sus. Mai sunt și altele.

Spiritul zeflemist al occidentului nu va sprijini nimic din ceiace conducătorii vor încerca pentru îndreptarea statului. El nu va lua în serios nici una din inițiativele care pot ameliora o situație, publică. Intelectul său, scepticismul său îl desolidarizează de toate: el nu mai crede în nimic. Celor mai frumoase intenții le vor ieși înainte „cetățenii”, cu îndoiala alimentată de vrajba ucigătoare a partidelor. Românul va lua astfel în derândere cele mai sfinte sacrificii.

Lipsa de caracter va dezorganiza viața publică și ordinea de stat. In toate funcțiile vor pătrunde oameni, care în concepția lor vor subordona interesul obștesc celui personal și care își vor vinde țara pentru ordonanța egoistă de parvenirea la rang, pentru orgoliul sec și pentru lăcomia de materie. Fraudele în patrimoniul național se vor ține lanț, în timp ce săteanul va sărăci din ce în ce așteptând răbdător îndreptarea crezând în sinceritatea conducătorilor.

Și toate acestea pentru că treburile statului sunt dirijate de licheaua jovială și zemflemistă, de șmecherul inteligent și vorbăreț, de crema fanariotismului și bizantinismului, de pleava socială care sub pieptul fracului nu mai păstrează nimic sfânt. Trivialitatea morală a cetățeanului merge alături de șiretenia lui filistină, de iezuitismul mobil, de pehlivănie josnică.

Scepticismul maladiv, spiritul zeflemist și negativ, lipsa de seriozitate și de aderență, lipsa de ethos, de caracter, lipsa de răspundere, toleranța reciprocă: aceasta sunt cauzele disoluției statului român. Corneliu Z. Codreanu a pus delai început accentul pe această constatare. Cel mai important punct din planul său de organizare este tocmai combaterea tuturor acestor plăgi sociale. El vrea formarea unui om nou. El crede în schimbarea situației prin schimbarea insului:

„Noi plecăm dela ideea de *om ca valoare morală*, iar nu ca valoare numerică, electorală, democratică“ va spune el răspicat și clar (*Pentru Legionari*, p. 279) Și mai departe: „De aceea piatra unghiulară dela care pornește Legiunea este *omul*; și nu programul politic. Reforma omului nu reforma programelor politice“ (p. 286).

Cum înțelege legiunea să îndrepte lucrurile în această privință? Răspunsul este frumos și limpede: „Legiunea Arhanghelul Mihail“ va fi prin urmare, mai mult *o școală și o oaste*, decât un partid politic“. Conducătorul trebuie să fie educatorul maselor populare. Legiunea nu vrea cu orice preț puterea, ci vrea îndreptarea, vrea tran-

șformarea, vrea salvarea. Legiunea vrea să formeze un om moral, un om care să simtă rolul și misiunea sa, care să trăiască viața și nu să o problematizeze, un om devotat vieții aproapei și întregului național.

„Vom creea un mediu sufletesc, un mediu moral în care să se nască și din care să se hrănească omul erou. Iată programul Legiunii. Program uriaș cât corijarea unui destin fatal. Intelectualiștilor care cer „doctrină“ mincinoasă și falsificatoare a istoriei, care cer programe, mijloc de momeală electorală, pe care apoi nu le realizează Corneliu Z. Codreanu le răspunde:

„Un program nu poate fi o combinație de teorii adunate de prin nori. El trebuie să se bazeze pe realitățile care dor, ale neamului nostru românesc. Sunt rănilor lui care trebuiesc vindicate. Căutați programe?

Ele se află pe toate buzele mulțimii. Mai bine ați căuta oameni. Căci într-o noapte oricine poate face un program, și nu de ele se simte nevoie în țară. Ci de oameni și de voințe care să le îndeplinească. Sunt mișcări care nu au nici un program; ele trăesc din specularea diferitelor probleme care apar în viață. De exemplu: camăta. O devorează pe aceasta și apoi mor. Dacă nu le apare înainte o altă pradă.

Sunt altele care au un program. Sunt altele care au mai mult decât un program, au o doctrină și sunt dintr'acele cari au mai mult decât o religie. Este ceva de ordin superior sufletesc care adună în chip misterios miile de

oameni, hotărâți să-și creeze o altă soartă. Dacă omul de program sau de doctrină își slujește cu oareșcare interes programul, legionarii sunt oamenii unei mari credințe pentru care oricând stau gata să se jertfească.

Pe această credință ei o vor sluji până la capăt.

Oricât de frumos și de complet ar părea programul lupiștilor, țărăniștilor, liberarilor, puteți fi asigurați că nici un lupist nu este gata să moară pentru programul lupist, nici un georgist pentru al lor și așa mai departe.

De aceea eu pun mai puțin temeiul pe oameni adunați în baza programelor, cari te vor lăsa în drum în cazuri grele, decât pe cei recrutați pe baza marelor credințe care nu te vor lăsa până la moarte.

Mișcarea noastră legionară are mai mult caracterul unei mari școli spirituale.

Ea tinde să aprindă credințe nebănuite, ea tinde să transforme, să revoluționeze sufletul românesc.

Strigați în toate părțile că răul, mizeria, ruina ne vin dela suflet.

Sufletul este punctul cardinal asupra căruia trebuie să se lucreze în momentul de față. Sufletul individului și sufletul mulțimii.

O minciună sunt toate programele noi și sistemele sociale fastuos etalate poporului, dacă în umbra lor rânjește acelaș suflet de tâlhari aceeaș lipsă de conștiință întru împlinirea datoriei, acelaș duh de trădare față de tot ce-i ro-

mănesc, acelaș desfrâu, aceeaș faptă de risipă și de lux.

Chemați sufletul neamului la o viață nouă. Nu căutați succesele electorale, dacă ele nu însemnează în acelaș timp biruința forțelor organizate ale sufletului înnoit.

Programe? Cum adică? Credeți că noi nu putem seca mlaștini? Nu putem capta energiile din munți și electrifica țara? Nu putem înălța orașe românești? Nu putem face ca lanurile noastre să producă împătrit? Nu putem pe pământul nostru bogat asigura pâinea fiecărui român? Nu putem face legi care să asigure o bună funcționare a unui mecanism de stat apropiat tipului și specificului nostru național? Nu putem face planuri quinquenale? Noi nu vom putea ridica aici în creștetul Carpaților, o Patrie care să strălucească ca un far în mijlocul Europei? și care să fie expresia genului nostru românesc? Putem!" (*Cărticica Șefului de Cuib.* p. 101—103).

Iată totuși apologia unui program. La ce vor folosi talentele, intelegențele, dacă viața lor se va scurge ternă, neeroică, plină de turpitudine. La ce bun deșteptii și șmecherii care din lașitate, sau din indulgență, din scepticism, sau din lipsă de ethos vor tolera venalitatea, fapta criminală și josnică? Față de frivolitatea spiritului sceptic, față de senzualitatea, și filistinismul lui, Legiunea crește asprimea caracterului, deprinderea ascezei și renunțării, desvoltată E-ROUL.

CAPITANUL.

"Istoria vieții Căpitanului este o epopee a neamului".

C. R. CRIȘAN

În epoca noastră, caracterizată prin lupta între formă și viață, oamenii au o evoluție plină de cotituri și meandre. Născuți cu o gamă indefinită de disponibilități ei își dibuesc orbește drumul lor, schimbă forme deosebite, fără convingere, pentru a îmbătrâni lamentabil în carapacea unei poziții sceptice, după ce au ratat cele mai nobile posibilități, pe care le-au purtat cu ei dealungul unei vieți, fără să știe că le posedă. Spiritul intelectualist de astăzi a contribuit prea mult ca să înstrăineze pe oameni de propriul lor destin, făcându-i să participe, numai rațional, într'un val de modă socială, la valori cu care sufletul lor nu putea avea nici o aderență. Cele mai mari tragedii s'au întâmplat din cauza aceasta. Mulți au crezut în idei pe care nu le puteau sincer accepta, pentru că în mod organic erau depărtați de ele; mulți au mărturisit credințe care erau antinomice nevoilor lor sufletești și au ajuns să apere, încăpăținat, re-

dute pe care nu aveau ce căuta. Tristețea situației lor este fără egal, pentru că dezvoltarea lor s'a desvârșit mecanic, provocată din exterior și dând naștere la făpturi caricaturale și monstruoase. Așa se explică posibilitatea acelor oameni care nu s'au putut atașa de nici o valoare pentru că narcisismul lor i-a făcut să vadă lumea și să o simtă numai prin prisma orgoliului lor solemn și gol; așa sunt posibili acești așa de mulți cameleoni ideologici și doctrinari, care schimbă sistemele, valorile și fronturile ca pe cămăși. Foarte rari sunt oamenii care și-au trăit existența pe o traectorie liniară și neregretată, care și-au desfășurat în viață propriile lor potențe lăuntrice, ontologia lor, ca o entelehie, cei care s'au dezvoltat din interior.

Unul dintre aceștia este și Corneliu Z. Codreanu. În viața lui se poate recunoaște o excepțională unitate de direcție, o „unitate de stil“ cum ar spune Nietzsche. Dela început, el a avut intuiția clară a destinului său, pe care l'a indentificat cu o sublimă misiune, delà început el a avut viziunea întregii lui vieți. Și viața lui a fost fără cotituri, fără tatonări, unitară, organică; o țâșnire de energie sinceră. Din această nemăigăsită unitate de reacție decurge adâncă plinitudine de trăire și acțiune a Căpitanului. El și-a indentificat dintru început frontul pe care să lupte și să rămână neclintit, intrasigent, radical. A fost chinuit, a fost închis, lovit, sângerat, amenințat de atâtea ori cu moartea și el nu și-a părăsit drumul său.

Viața lui a fost faptă, faptă eroică și creatoare. El nu și-a împăenjenit voința în ițele expectativei lașe, ci a pășit la realizarea crezului său bărbătește. De atâtea ori, când viața fi era periclitată, el n'a drămuț hotărârea și sacrificiul său. Corneliu Z. Codreanu este un om care și-a trăit convingerile. El este primul legionar și cel mai realizat. Viața lui poate fi luată de model și ideal. (Denumirea de „Căpitan“ al Legiunii este plină de semnificație adâncă. Conducătorul, căpetenia, nu este un păstor care mână o turmă din urmă, ci acel care merge în frunte, acel care diriguește, dând primul exemplu).

Inclinarea Căpitanului spre pragmatic, în vederea împlinirii idealului, stă în viziunea sa heraclit-iană asupra realității. Pentru el viața, privită prin sentimentul eroic, este o neîncetată luptă. O luptă între principiul divin și cel satanic, principii care se obiectivează în concepția și felul de a fi al oamenilor. S'ar putea distinge ușor că mentalității iluministe îi corespunde viziunea eleată, statică. Pacifismul este rezultatul voinței anemice și ignorării structurii dialectice a lumii sublunare. (Viziunea eleată poate fi acceptată numai pe plan spiritual). El dă naștere acestui tip bicisnic, care se strecoară printre evenimente, conciliant fără a lua o atitudine hotărâtă și care rămâne astfel nedefinit (pentru că nu se poate defini decât acel care se opune radical unei alte valori) și nediferențiat, ocolind toate fronturile.

Ideologia liberalisto-democrată a umplut uni-

versul cu acești oameni neutri și incolori, cu „concepții” peticite și neaderente, acești hibridi care vor să împace în ei naturi și idei diametral opuse. Aceste miloage existențe nu pot cristaliza nici un ideal hrănit cu resursele întregii ființi. Un om întreg nu poate fi decât acel care dovedește organicitate prin viața și fapta sa. Acel care știe cine îi este prieten și dușman acel care poate avea un crez pe care să-l apere până la jertfa supremă. Pentru aceștia viața nu mai este sarbădă și plicticoasă, pentru că fiecare moment este prețios pentru înscrierea idealului în realitate. Unul dintre acei oameni este Căpitanul.

El călăuzește pe drumul său suitor, misticismul său. Niciodată nu l'a părăsit credința într'o ordine transcendentă și niciodată nu s'a depărtat de vocile profunde ale supranaturii. Simțul metafizic încrederea în lucrurile care sunt inefabile, a îndreptat întotdeauna pașii săi. Datorită acestei sensibilități metafizice el comunică cu eternitatea și acțiunea sa capătă culoare de Absolut.

În adâncul său creștinism, stă marea lui capacitate de dragoste. Politica sa este generozitate și sacrificiu. De câteori și-a disprețuit viața sa, a făcut-o pentru fratele său întru sânge și credință. Și nu poate să se gândească la orgoliul său acel care oricând este gata de jertfă. Prin fapta sa, prin exemplul său, el opune politica-religie, politicei-trambulină a egoismului.

Puterea sa de intuiție și evocare a trecutului sunt cu totul excepționale. Rar se află o aseme-

nea capacitate de trăire a istoriei. În sufletul său, cele mai vechi evenimente ale poporului nostru devin actuale, contemporane. El le actualizează prin marea sa forță de transpunere prin iubire. Voevozii și căpitanii de oștire, vitejii apărători ai credinței și legii strămoșești sunt frații lui mai mari de care își amintește ca și cum ar fi trăit odată cu ei. Așa se explică și concepția sa ontologică asupra națiunii, cuprinderea în prezent a generațiilor trecute și viitoare, legate prin acelaș suflet.

În făptura căpitanului se contopește mesianismul său intransigent cu o modestie îndușătoare. Comportarea lui, actele lui zilnice, sunt cele mai străine de grandilocvență, fast și diti-ramb democratico-demagogic. El nu dorește afișajul nerușinat și nici propaganda laudativă pentru organizația sa, al cărui suflet este cu adevărat.

Simpla propagandă pe care o admite este exemplul pe care el, și camarazii lui mai mici îl dau cu prisosință: exemplul muncii tăcate, și constructive, exemplul atitudinii morale, exemplul abnegației și al sacrificiului suprem pentru ideal. Corneliu Z. Codreanu este educatorul nației sale. El crede în transformarea sufletească a fraților săi, crede în spiritualizarea lor pentru care muncește. El crede în victoria neamului său, crede neclintit și viața sa este consacrată acestei victorii. Și pe zi ce trece din ce în ce, mai mulți sunt acei care cred în el și în victoria ideii lui.

CONCLUZIE

In viața unui popor se pot recunoaște stadii, etape, ca și în viața unui individ. Istoria culturii românești (ne referim aici la sensul vulgar, obișnuit al culturii și la purtătorii ei profesioniști) a fost până acum o desfășurare a unui joc de marionete. Cultura românească (cu marea excepție a lui Eminescu) s'a pronunțat pentru formă și estetic. Scriitorii noștri ideologii și îndrumătorii noștri (spirituali, politici, literari, etc.) au jucat roluri și nu au fost niciodată ei înșiși. Totdeauna au fost desconsiderate : sinceritatea, fondul moralul, metafizicul, religiosul. Este semnificativ faptul că literatura românească nu a creat nici o tragedie, nu a produs nici o operă a neliniștii spirituale și nu a înfățișat nicăeri paroxismul durerii morale și chinul îndoelii adevărate. Totul s'a menținut într'o platitudine dezolantă, la o prostie nefecundă și la o grotască indiferență optimistă.

Cum s'ar putea explica altfel faptul că orășeneasca cultură românească a aderat la concepțiile și teoriile omului-animal și nu la acelea ale omului „om“ ? Citadinul nostru a primit, odată cu hainele „nemțești“ și viziunea luciferică apu-

sană. El a negat spiritul pentru că materialismul era filosofia cea mai accesibilă leneșului cuge-tării (vezi Lange: **Istoria materialismului**), a crezut constant în „luminile“ rațiunii pentru că a iubit întotdeauna superficialul, a tăgăduit existența divinității pentru că nu putea să-l „pipăe“ pe Dumnezeu, a pus mai presus cantitatea de calitate, pentru că, luat individual, nu reprezenta nimic și a strigat pentru libertatea absolută fiindcă nu cunoștea nici o disciplină. Astfel, printre cei considerați cultivați, nu am avut până acum niciun erou, niciun martir, niciun „obsedat“, niciun sfânt: pentru că ei nu au crezut în nimic, pentru că nu au urmărit niciodată cu prețul vieții o idee, un crez, un ideal.

Cine poate tăgădui atunci că apariția Legiunii este în viața noastră o revoluție spirituală? O revoluție, dar nu una care vrea o răsturnare a valorilor vechi și o instaurare a altora noi, ci o reactualizare, și o potențare a valorilor firești și de totdeauna ale **poporului român**, uitate și căzute în desuetudine, sugrumate de un stat imprumutat și de pătura cetăților de piatră. În popor există conștiința păcatului și deci posibilitatea trăirii etice, în popor este credința în transcendentul divin și deci putința înțelegerii filosofice și a trăirii religioase. Umilul și sdrențuitul popor „de jos“ păstrează marele rezervor al vieții spirituale românești autentice.

Criza României nu este o criză economică, ci una spirituală. Legiunea a înțeles în primul rând acest lucru și-a început marea operă de reedu-

care a straturilor sociale anarhizate de spiritul ateu și nihilist. Ea se prezintă astfel ca prima mișcare politică adecvată sufletului și perspectivelor naționale.

Putem afirma deci că odată cu învierea Legiunii, România cultă, a depășit stadiul artificialului, al imitației, al formel goale, al suprafeții și esteticului pur, pentru a trece în stadiul absolut, acel al moralei, al metafizicului și credinței. S'a sfârșit deci cu ideologiile „sticlețelor de pomadă“, și cu acelea ale filisonilor intelectuali, s'a isprăvit cu filosofia-haină. Legiunea citorește în viața națiunii un ev nou: evul în care specificul românesc își va spune cuvântul său în lume. Să luăm deci flamura verde a speranței și să învățăm din nou să cântăm și să credem.

